مكرا من الأصل

המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ה', פ' מטו"מ כ"ד תמוז מ"ו (31 ביולי 86)
דף היומי: בבלי — קדושין כ"ח; ירושלמי — מגילה י"ד

שנה ל"ז גליון 10547
38 אג"ת כ' מע"מ

חיילים סוריים נשארו במשערה

נוספים שהגיעו בסוף השבוע שעבר מדרום לבנון סיפרו, כי חיילים סוריים עדיין שוהים במשערה, וזאת בניגוד לפירסומים שמקורם בדמשק ובביירות כאילו הכוחות יצאו, על כך מוסר כתב עת"ם.

כזכור, עוררה כניסתם של הסורים לכפר משערה דאגה רבה בישראל, שכן בירושלים ראו בכך הפרה גלויה של הה־סכמה בשתיקה על מערך הכוחות בלבנון.

מנכ"ל משרד החוץ — לקראת סיום משבר טאבה:

"מצרים עלולה לנצל הלהיטות הישראלית ל"פיסגה" כדי לסחוט ויתורים נוספים"

משלחות ישראל ומצרים בודקות בטאבה את בעיות סימון אבני הגבול ★ אוירה אופטימית בשתי המשלחות

מאת סופרנו המדיני

מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, הזהיר אתמול כי מצרים עלולה לנצל את הלהיטות הישראלית לפיסגה בין פרס למובארק — כדי לסחוט ויתורים נוספים לקראת סיום משבר־טאבה. כזכור, התנגה נשיא מצרים, חוסני מובארק את נכונותו לפגוש בשמעון פרס בסיום וסיכום הדרך לישוב הסכסוך על טאבה.

אתמול קיימו נציגי ישראל, מצרים וארה"ב דיונים טכניים בהרצליה ואחה"צ ירדו לאילת כדי לעקוב מקרוב אחרי הבעיות הקשורות בסימון אבני הגבול — וזאת במטרה להשלים את שטר הבוררות על הדרך, שבה יקבעו הבוררים את מיקומם של אבני הגבול, שיסמן את הגבול בין שתי המדינות, בנסיון לפתור את הבעיה המסורה זה כבר ארבע שנים.

העתונאי המצרי אניס מנסור גילה בשיחתו עם שמיר כי המצרים סבורים שאזור טאבא משתרע על אזור של 10 קי"מ מרובעים עד 100 קי"מ מרובעים, בעוד שאזור המריבה הוא פחות מק"מ אחד.

האוירה בקרב ראשי המשלחות היא אופטימית. שגריר ישראל במצרים משה ששון, שהגיע יחד עם המשלחת המצרית, משתתף בדיונים האחרונים והוא הביע אופטימיות לסיכומי השיחות וכי במשך השבוע ישלם נוסח שטר בוררות.

ששון מקוה כי בשבוע הבא, בביקורים של קמחי ושמיר במצרים יצליחו להסדיר את יתר הבעיות התלויות ועומדות, כגון שאלת הפיצויים לנפגעי ראס בורקא, החזרת השגריר המצרי לתל אביב ולאחר מכן תיפתח הדרך לפגישת הפיסגה בין ראש הממשלה שמעון פרס לבין נשיא מצרים חוסני מו־בארק.

מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי ציין כי השלב האחרון בניסוח שטר הבוררות, הוא קביעת שלי־שת הבוררים הבין לאומיים, לאחר ששני הצדדים כבר קבעו את נצי־גיהם. ד"ר רות לפידות מצד ישר־אל, ד"ר אחמד סולטאן מצד המצרי וארה"ב הגישה רשימה של בוררים המוצעים להשלים את צוות הבוררות.

כמובן שכאן יכולים הדיונים להסתיים תוך שעות ספורות, והם יכולות להימשך שבועות נוספים. קמחי חושש שהמצרים ינצלו את הלהיטות הישראלית לסיים את המריום ולהגיע לפיסגה לפני הרוטציה — כדי לסחוט ויתורים נוספים, ועל כן יש להיזהר ביותר דווקא בשלב האחרון של השיחות.

בכל אופן — הוא מקווה — שהמצרים יכינו אותנו ולא יערימו קשיים נוספים כדי שנוכל להשלים את הליטושים האחרונים בשטר הבוררות ולאחר קבלת התשובות המצריות ליתר הבעיות התלויות ועומדות יוגשו לאישורו של הק־בינט המצומצם לסיים אחת ולתמיד את פרשת טאבה.

אתמול החלו כבר המודדים לסמן את מיקומם של 14 אבני הגבול השנויים במחלוקת בין ישראל ומצרים, וכידוע הבעיה היא אינה רק לגבי אזור טאבא, אלא גם לגבי אזורים אחרים בגבול.

אחמד סולטאן, שר התיירות המצרי שעמד לבוא לפני כשבו־עיים לישראל וביטל לפתע את ביקורו, הודיע שלשום כי בשבוע הבא יבוא לביקור בן ארבעה ימים ומשרד התיירות כבר הכין תכנית שלימה לאירוחו ולדיונים שית־נהלו על הדרכים לעידוד יחסי התיירות בין שתי המדינות.

בהתאם לתכנית יגיע ביום א' יחד עם משלחת אנשי תירות ישראלים־מצרים ויקיימו דיונים במלון המלך דוד על הבעיות המשותפות.

"צעד טכני" של בנק ישראל:

ממחר — ייוצב שער החליפין של השקל כלפי סל מטבעות

ולא רק כלפי הדולר כפי שהיה בשנה האחרונה ★ כלכלנים: לצעד "משמעות טכנית בלבד" ★ "לא פיחות"

מאת סופרנו הכלכלי

החל ממחר יפרסם בנק ישראל בתוך רשימת שערי החליפין המתפרסמת כיום גם את שער השקל כלפי סל המטבעות. ואת, במסגרת החלטה שקיבל בנק ישראל בתאום עם המשרדים הכלכליים, כי שער החליפין של השקל ייוצב מתאריך זה כלפי סל מטבעות (ולא כלפי הדולר, כפי שהיה בשנה האחרונה).

מאז הפעלת התכנית הכלכלית לייצוב המשק נשמרה יציבות שער החליפין של השקל רק כלפי הדו־לר. ייצוב שער החליפין כלפי הדולר לא מנע תנודות חריפות בשערי החליפין של השקל כלפי המטבעות האחרים בשל השינויים הגדולים שחלו בשער הדולר בשוקי המטבע הבינלאומי.

ייצוב שער החליפין כלפי סל מטבעות פירושו שמירה על שער החליפין של השקל כלפי ממוצע משוקלל של מספר מטבעות עיק־ריים הרלבנטיים לסחר החוץ של המשק הישראלי. בשיטה זו שינ־ויים בשערי החליפין שבין הדולר לבין המטבעות האחרים יגרמו לתנודות בשער החליפין של השקל ביחס לכל המטבעות לרבות הדולר. אולם התנודות בשער השקל כלפי המטבעות האחרים יהיו מתונות יותר מאלה שהיו עד כה. לייצוב זה יש איפוא יתרונות חשובים, בצמצום הפרעות בתחום סחר החוץ ותרמת המחירים במשק.

שינוי זה הוא טכני, בעיקרו, ואינו שינוי מהותי במדיניות הכ־לכלית, כפי שהיה בעבר יתכנו בהתאם לנסיבות, תנודות קלות לשני הכיוונים בשער החליפין המיוצב כלפי סל המטבעות.

נקבעה יחידת סל מטבעות חדשה במשקלות המשקפים עתה טוב יותר את משקלות הסחר הישראלי בסחורות ובשירותים. הם שונים ממשקלות הסל שנקבעו ב־1976 אשר המיוחס לחלק מי־צוא הסחורות בלבד. לפיכך צלה משקלו של הדולר בסל ל־60 אחוזים. משקל המטבעות האחרים הכלולים בסל החדש הם: המרק — 20 אחוזים, לישט"ש — 10 אחוזים, פרנק צרפתי — 5 אחו־זים, ין יפני — 5 אחוזים. מספר היחידות של כל מטבע בסל ייקבע במדויק ב־1.8.86 על־פי המשק־לות לעיל ועל־פי שערי החליפין בין המטבעות הזרים שיהיו באותו יום בשוקי המטבע הבינלאומיים.

ערכה של יחידת סל מטבעות חדש ב־1.8.86 יהיה דולר אמ־ריקאי אחד.

סופרנו הכלכלי מעיר כי אמנם מדובר בצעד טכני בלבד אולם לצעד זה משמעות רבה. שכן, הכנסת שיטת החישוב החדשה משפיעה על העסקים. מי שרוכש למשל מכונית שמחירה נקבע במא־רק גרמני לא ישלם את מלוא התחזקות המטבעות האירופאים. אלא, רק חלק משיעור ההתחזקות. שכן, ההתחזקות תמותן על ידי הדולר.

בבנק ישראל אמרו אתמול כי אם יש פיחות ביחס לסל של 5 אחוז, הרי שלגבי השקל לא יהיה שינוי אבל לשיעור הדולר יהיה פיחות של 2 אחוזים.

מפעל "מנועי בית שמש" — ימכר

מאת סופרנו הכלכלי

שרי האוצר והבטחון יפתחו במגעים למכירת מפעל מנועי בית שמש. כך הוחלט אתמול בועדת שרים מיוחדת שמונתה לדון במצבו של המפעל. בין הגורמים המבקשים לרכוש את המפעל התעשייה האוירית, "כור" והתעשיין סטף ורטהיימר.

ההערכה היא כי חובות המפעל בסך של 80 מיליון דולר יימחקו. שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר אתמול כי יש להמשיך ולהפעיל את המפעל נוכח חשי־בותו ליצירת מקומות תעסוקה באיזור בית שמש, פיתוח הלביא ופיתוח תשתית טכנולוגית.

בוש יצא לרבת עמון, אומר:

"ארה"ב מכירה בעיותיו של חוסיין ולכן מבינה הצהרותיו"

נושא עמו מסרים מפרס לחוסיין ולמובארק

סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש אמר כי הוא נושא עמו מסרים מראש הממשלה שמעון פרס למלך חוסיין ולנשיא מצרים, אך הוא סירב למסור פרטים על המסרים ועל השיחות המדיניות שקיים עם ראש הממשלה וגם ממלא מקומו יצחק שמיר.

סגן נשיא ארה"ב אמר את דב־ריו במסיבת עתונאים קצרה, שנ־ערכה אתמול במלון המלך דוד בירושלים.

לפני פרק השאלות במסיבת העתונאים הזכיר האורח את פגישתו עם אמותיהם של אסירי ציון והביע תקוה כי שלטונות בריה"מ ישרו ליותר יהודים לצאת לישראל. קודם לכן, נערכה לבוש קבלת פנים בבנין הכנסת — וב־אומו שכלל אהדה למדינת ישראל, זכה לתשואותיהם הסוערות של החכ"ים הנוכחים.

בוש הביע גם אופטימיות לקראת השיחות שלו בירדן וב־מצרים אך לא הסכים להכנס לפרטים. הוא הביע תקוה כי שטר הבוררות על טאבה יחתם בהקדם.

באשר למלך חוסיין אמר בוש, כי יש לארה"ב הערכה רבה למלך ולו עצמו יש מערכת יחסים אישי־ים איתו. "אנו מכירים את הרגישות של המלך חוסיין ומתייחסים לבעיותיו". לכן גם "מובנת" הצהרתו מאתמול כי ירדן לא תנהל שיחות ישירות עם ישראל, אמר בוש, והוסיף כי היה שמח לבקר במרוקו כתחנה רביעית בביקורו במזרח התיכון, אך הוא לא קיבל הזמנה לבקר שם. הוא אמר כי מקובל עליו שאם לא קיבל הזמנה כזו מהמלך חסן הרי למלך חסן אין מה לומר לו.

בתשובה לשאלה אחרת הת־ייחס בוש למערכת היחסים הבין־גושית. הוא אמר כי בקרוב תהיה פגישת פיסגה בין שני מנהיגי מעצמות העל והוא מקווה כי פגישה זו תביא לפריצת דרך ביחסים.

בהתייחסו ליהודות בריה"מ אמר, כי נושא זה אינו מהווה אולטימטום אמריקאי לפני פגישת פיסגה אך בכל הפגישות שמקיי־מים פקידים אמריקנים עם נציגים סובייטים מועלית הבעיה הזו של יציאת יהודים מבריה"מ.

אשר להכרת ארה"ב בזכויות של העם הפלשתינאי אמר ג'ורג' בוש, כי ארה"ב סבורה שיש לפ־לשתינאים זכות להגדרה עצמית על פי החלטת האו"ם 242 אך אין להם זכות להקמת מדינה עצמאית משלהם. בעניין תחנת קול אמרי־קה אמר, כי עדיין לא נפתרה הב־עיה של החלוקה הסופית בין האמריקנים לישראלים באשר להעסקת עובדים. הוא הביע הערכה על שההסכם על בניית התחנה בערבה נחתם בראשי תי־בות במהלך ביקורו במזרח התי־כון.

בוש יצא לרבת־עמון

סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש סיים את ביקורו בארץ והמריא מנמל התעופה בן־גוריון בשעה 6.30 אחרי הצהריים, כשפניו לעבר רבת־עמון.

בנמל התעופה נפרדו ממנו יו"ר הכנסת שלמה הלל, אנשי הטקס במשרד החוץ ושגריר ארה"ב תומס פיקרינג.

אמצעי הבטחון בנמל היו חמורים, כפי שהיו בעת בואו של האורח, וכל המעברים נשמרו ע"י כוחות מתוגברים של שוטרים ואנשי משמר הגבול. (עתי"ם)

קטיושות בצפון הגליל

מספר ספחי קטיושה נורו אתמול בבוקר לעבר צפון הגליל, אך איש לא נפגע ולא נגרם כל נזק.

כתב עתי"ם מוסר, כי סמוך לשעה 8 בבוקר נשמעו הדי הת־פוצצויות סמוך לגבול.

כח של חיילי צה"ל שיצא לשטח וסרק אותו גילה שרידי קטיושות בקירבת מקום שבו נשמעו ההתפוצצויות.

נחתם הסכם מסגרת להקמת "קול־אמריקה"

מאת סופרנו הכלכלי

בטרם עזב סגן נשיא ארה"ב את ישראל חתמו אתמול שתי המדינות על הסכם מסגרת להקמת תחנת השידור "קול אמריקה". טיוטת ההסכם עובדה בחודשים האחרונים על ידי צוותים ישר־ראלים ואמריקאים.

אל ההסכם נלוה מכתב של סגן מנהל החברה המודיע כי יותר מחמישים אחוזים מהסכומים המיועדים להקמת התחנה יועברו לחברות ישראליות.

במשרד התקשורת אמרו אתמול כי כמעט כל עבודות ההפעלה יבוצעו על ידי חברות ישראליות וכי חברות אלה יוכלו להשתתף במיכרזים להקמת תחנות אחרות של קול אמריקה בעולם.

עם סיום בקורו בארץ:

בוש מבקש להרגיע את ישראל בענין "פולארד" ו"המיצרר"

בנאום הפרידה העלה שוב את "תכנית רייגן" ★ מצהיר: "ארה"ב תבדוק אפשרות להעניק לישראל מעמד הניתן למדינות נאטו"

מאת סופרנו המדיני

בשיחות שהתקיימו עם הנשיא בוש ביום האחרון לפני סיום ביקורו בישראל, התלבנו בעיות מספר שהועלו באחרונה. ובהן פרשיות פולארד ופצצות המצרר. סגן הנשיא השתדל ביותר כדי להרגיע את בני שיחו הן ראש הממשלה שמעון פרס והן ממלא מקומו ושר החוץ יצחק שמיר, אולם רק ימים ידברו אם אמנם תשובה האוירה המלובבת השורה על יחסי ישראל ארה"ב בתחומים אלה.

היום האחרון לביקורו של בוש בישראל צוין במספר טכסים של חתימה על חוזים ומיזכרי הבנה והחשוב ביניהם היא ההבטחה לבדוק את האפשרות להעניק לישראל מעמד כמו למדינות נאט"ו. שיוזיל במידה מרובה את מחירם של מערכות ההגנה שהיא רוכשת בארה"ב ותשחרר אותה מהשתתפות בהוצאת המחקר והפיתוח הכרוכות בכך. חשיבות מיוחדת להחלטה זאת בעקבות תיקון החוק המגביל את תקציב הסיוע למדינות חוץ באשר אינו מאפשר את הגדלת הסיוע בשנים הבאות כלמעלה מהתקציב שאושר לה מכבר.

סופרנו המדיני מדגיש כי בסעיף זה לא ניתנה הבטחה אמריקאית ברורה. אלא הבטחה לבדוק את האפשרויות שיעמידו את ישראל במעמד דומה למדינות נאטו, ניו זילאנד אוסטרליה.

מתוך מאמץ מיוחד שלא יתארו את ביקורו זה כביקור תעמולתי לקראת הבחירות לנשיאות ארה"ב, ובוש רואה את עצמו כמועמד רפובליקאי רציני בבחירות הבאות, השתדל בוש להפגין גם מעורבות פוליטית, הן בהצהרותיו שהדרך היחידה לשלום היא ע"י מו"מ ישיר בין הצדדים ובביקוריו הבאים בעמאן ובקהיר יעביר מסרים שנמסרו לו ע"י מראש הממשלה ש. פרס לשליט ירדן חוסיין ונשיא מצרים מובארק על הצורך בפגישות ישירות.

חוגים מדיניים, הרואים מכבר את בוש, כמי שאינו תומך נלהב ביותר לישראל, נוכחו לדעת בצדקתם כאשר בנאום הפרידה חזר והעלה את תכנית רייגן מלפני כארבע שנים, שהספיקה להרגיז בשעתה את ישראל, כאשר היא מחייבת נסיגה מכל השטחים, מתוך לתיקוני גבול מזעריים, ואם היא נשמעת מפי אישיות השואפת לקבל את קולות היהודים בבחירות הבאות, זה נשמע מדאיג במקצת.

החוק לשינוי שיטת הבחירות לא קיבל רוב מוחלט בקריאה טרומית

יו"ר הכנסת: אתייעץ עם משפטנים ועם היועץ המשפטי לממשלה כיצד לנהוג בחוק ★ בישיבה מתוחה של סיעת הליכוד בכנסת הובע חשש מ"פיצוץ" ההסכם עם הסיעות הדתיות בעקבות הגשת החוק ★ רוגז בסיעות הדתיות

—מאת צבי רוזן, כתב "המודיע" בכנסת —

הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות לא זכתה אתמול בכנ־סת ל"רוב מוחלט" של 61 חכי"ם. לפי דעת משפטנים נכשלה הצעת החוק הפרטית בענין והיא תצטרך להמתין עתה להעלאה נוספת במליאת הכנסת עד מוע־צית השנה על הדי15 שנה שכבר היא ממתינה. אולם יו"ר הכנסת, שלמה הלל, התומך בחוק זה ומבקש לעודד את יזומיו, מסר — בתשובה לשאלת ח"כ הרב אברהם שפירא — כי הוא מת־כוון להתייעץ עם יועצים משפטי־ים, וכהם היועץ המשפטי למ־משלה, כדי לשמוע את חוות דעתו, האם גם בקריאה טרומית צריך להיות רוב מוחלט או מס־פיק רוב רגיל, כפי שהיה בהצב־עה אתמול בכנסת.

על פי מנין הקולות בהצבעה אישית־שמית, שנערכה אתמול בכנסת, תמכו 50 חכי"ם, מרבית סיעות הכנסת, בהצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות. בין התומכים היו ראש הממשלה שמעון פרס וכן ארבעה חכי"ם מהליכוד והם: דוד מגן, מאיר כהן אבידב, מאיר שטרית ואליהו בן אלישר. נגד הצביעו 39 חכי"ם מהסיעות הדתיות וכן מסיעות השמאל מפ"ם, חד"ש, המתקדמת וסיעת התחיה.

העלאת הצעת החוק במליאת הכנסת עוררה אתמול רוגז רב אצל הסיעות הדתיות בכנסת. נצי־גיהן פעלו במשותף כדי למנוע את הבאת ההצעה, שעליה חתמו כבר 44 חכי"ם ממספר סיעות הכנסת. אולם, כל המאמצים למ־נוע את העלאת הצעת החוק ע"י ח"כ מרדכי וירשובסקי לא הועילו והוא הביא את החוק בפני הכנסת.

בנימוקי ההצעה אמר וירשובסקי, כי הדבר המרכזי שיגרום שינוי השיטה הנוכחית יהיה קשר בין בוחר. לנבחר באמצעות בחירות ישירות. נגד דעה זו יצא במליאת הכנסת נציג מפ"ם ח"כ יאיר צבן, שכינה את ההצעה "פופוליסטית", "ביזוי לכנסת" ו"הבל הבלים". הוא לגלג על הטוענים שמעתה לא יצטרכו הסיעות הגדולות לה־גיע להסכמים עם נציגי הסיעות הדתיות עקב שינוי השיטה. השיב לדברי ביקורת אלה ח"כ שמחה דיניץ מהמערך שטען מנגד, כי השינוי יצור מחוייבות של הנבחר ומתן כתובת לכל תושב בישראל.

לאחר הדיון הקצר נערכה הה־צבעה בקריאה טרומית, והצבעה זאת לא הסתיימה. כרגיל, בהעברה לועדה, אלא ב"צריך עיון" אצל משפטנים. שיחליטו כיצד לנהוג בה. יו"ר הכנסת גורס, בדעה אי־שית, שאין צורך בקריאה טרומית לקבל רוב מוחלט, של 61 חכי"ם, אלא די ברוב רגיל של ההצבעה.

(המשך בעמוד ב)

חברי סיעת אגודת ישראל לחצו שלא לאשר את החוק

— מאת סופר "המודיע" —

חברי סיעת אגודת ישראל בכנסת, ח"כ הרב אברהם יוסף שפירא וח"כ הרב מנחם פרוש, עמדו אתמול לפנה"צ במרכזן הפעילות הפר־למנטארית של הסיעות הדתיות, כנגד אישור הצעת החוק לשינוי שיטת הבחירות.

כבר בשעות הבוקר התקיימו שיחות בינם לבין ראשי המערך והליכוד, בו העמידו חברי סיעת אגו"י את ראשי המפלגות הגדולות על התחייבות בהסכם הקואליציוני, האוסרת העלאת אחת החסימה וכן ההסכם הנפרד עם הליכוד, האוסר במפורש שינוי שיטת הבחירות.

לאחר מכן ביקשו להופיע בפני שרי וחברי הליכוד באמצע ישיבתם המתוחה, כדי להביע את החששות הקטנות מהמגמה שהסתמה בליכוד, להעניק חופש הצבעה, אולם ראשי הליכוד, ובהם השר אריאל שרון וסגן שר החוץ, רוני מילוא, התחייבו בפני נציגי אגוד"י, כי חברי הליכוד החתומים על הצעת החוק יבקשו לדחות את ההצבעה ואם לא תתקבל דרישתם — יימנעו מהצבעה (דבר שלא בוצע בשלמות, שכן לבסוף הצביעו כמה מחכ"ים אלו בעד החוק ונציגי אגודת ישראל הגיבו על כך בחריפות רבה).

שיחה נפרדת התקיימה בנושא זה עם ראש הממשלה, שמעון פרס. ראש הממשלה גילה הבנה לטיעונים שהעלו בפניו חברי סיעת אגודת ישראל בכנסת ועמד על משמעות החוק, באם תתקבל, גם בקריאה טרומית.

כצעד אחרון, בנסיון למנוע אישור החוק, פנה ח"כ הרב שפירא אל יו"ר הכנסת שלמה הלל, והעמידו על כך שאין תקדים לקבלת תיקון בחוק יסוד של הכנסת בלי רוב של 61 חכ"ים. היו"ר הסכים שהרב שפירא יציג את הנושא בשאלה־לסדר לאחר ההצבעה. ואמנם הודיע בעקבות זאת, כי למרות שהושג רוב של 50 נגד 39 — אין הוא מאשר העברת החוק לועדה ואינו מכריז כי החוק התקבל בקריאה טרומית, עד לסיום הבירור בשאלה המשפטית, האם היה צורך ברוב של 61 גם בקריאה הט־רומית — או לא. את החלטתו יתן בשבוע הבא.

לאחר ההצבעה הביעו חברי סיעת אגודת ישראל בכנסת תמיהה על הפרת ההבטחות מצד שרים וחברי כנסת רבים של הליכוד, אשר נעדרו מהה־צבעה או הצביעו בעד החוק. "אין ספק שלו היו כל חברי הליכוד מצביעים נגד — היה החוק נופל". כן הובעה תמיהה על העדרם של 8 חברי כנסת דתיים, שגם בכוחם היה לשנות את ההצבעה (בורג, המר, דרעי, שאקי, פרץ, יוסף, כהנא, ולדמן והכהן).

ח"כ הרב אברהם שפירא אמר אתמול לסופרנו כי הוא רואה בחומרה את אופן הה־צבעה על הצעת החוק, אשר למעשה, מתכוונת למחוק מן המפה הפוליטית את המפלגות הדתיות.

נוכחות צבאית לובית בסודאן

קהיר, — יש סימנים ברורים לנוכחות צבאית לובית בסודאן — מוסר השבועון המצרי "אל־אחראר".

משאיות נושאות נשק מיוחד מכוסות נמצאות באלפאשאר לצד מטוסים לוביים ללא סימני זיהוי. מטוסים לוביים אחרים נמצאים בואדי סידאן בסודאן. (ע"מ).

● בגדאד, — ראש אש"ף יאסר ערפאת הגיע לשיחות עם ראשי השלטון העיראקי.

הסורים עצרו 13 איש בביירות

ביירות, — העתון "אלמוסתקבל" המסתמך על מקורות בטחוניים מוסר כי המשקיפים הסוריים במערב ביירות עצרו 13 איש המשתייכים לרשת חבלה, שהתכוננה לבצע פעולות להפרת הבטחון, במטרה לפגוע בתכנית הבטחונית במערב ביירות וב־מחנות הפלשתינאיים. המקור הבהיר, כי אחד מסיוריו של הכוח הבטחוני עצר 3 צעירים, כשהם רוכבים על אופנועים והם סייעו בגילוי שמותיהם של יתר העצ־ורים. (ע"ר)

תחזית מזג האויר

טמפרטורות רגילות בעונה. גובה הגלים מ־50 עד 90 ס"מ.

הטמפרטורות: ירושלים 19 עד 28, תל אביב 23 עד 30, חיפה 23 עד 30.

הסתיימו העיצומים של עובדי משרד המסחר והתעשיה

ועד עובדי משרד התעשיה והמסחר פרסם אתמול הודעה, בה נאמר, כי "מתוך אחריות לאומית כלכלית וחברתית נענה הועד הארצי של עובדי משרד המסחר והתעשיה לפניית הסתדרות עובדי המדינה המודיע להפסקת העיצומים".

הועד הארצי מצפה מהשר שרון והנהלת המשרד שישקלו שנית את מעשיהם וצעדיהם עד כה ויענו מיידית לפניית הסתדרות עובדי המדינה לפתיחת משא ומתן מיידי.

הנהלת משרד התעשייה וה־מסחר קיבלה בברכה את החלטת עובדי המשרד לחזור לעבודה סדירה.

הנהלת המשרד אומרת, כי העי־צומים שננקטו ע"י העובדים לא היו מוצדקים והביעה צערה בפני הציבור על הפגיעה בשירות לא־זרחים שנגרמה בשל עיצומים לא מוצדקים אלו. הנהלת המשרד עשתה בשבועיים האחרונים מאמצים למנוע פגיעה בשירותים לקהל הרחב והבטיחה אספקת בשר, גרעינים וסויה.

נציג אגו"י לפרס, שריר וחריש:

לעכב כל הליך משפטי נגד רבה של פתח תקוה

מאת סופר "המודיע"

קריאה דחופה לראש הממש־לה, שמעון פרס, לשר המשפטים, אברהם שריר, וליועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, לעכב כל הליך משפטי נגד רבה של פתח תקוה, הגאון הרב ברוך שמעון סלומון שליט"א, העלה ח"כ הרב מנחם פרוש.

בפנייתו כותב הרב פרוש: "עליך לדעת, כי דבר זה עלול לעורר סערה צבורית גדולה שלא היתה עוד כמוה בצבור החרדי בארץ ובעולם כולו, וההשלכות לכך עלולות להיות חמורות ביותר ותוצאותיה מי ישורנה.

"עצם הרעיון להשליך לכלא רב ראשי בעיר ואם בישראל על אשר מחה נגד חילולי שבת הנע־שים תוך הפרת חוק העזר העירוני מעורר זעזוע גדול בצבור ותגובות סוערות ביותר".

"לא יתכן להשלים עם העיוות החמור, שבמקום להעמיד לדין את ראש העיריה שבהסכמתו עוברים מידי שבת על חוק העזר העירוני בקולנוע, עוצרים את הרב הראשי הממלא את תפקידו וחובתו לעמוד על משמר קדושת השבת בעירו".

"אני מבקש ממך בכל לשון של בקשה אנא תמצא דרך לעכב את ההליכים המשפטיים ויפה שעה אחת קודם".

"כמו כן משטרת ישראל הו־דיעה שלא תרשה יותר להפגין נגד חילולי השבת ליד קולנוע היכל".

"הודעה זו איננה מובנת כלל. אם ממשלת ישראל איננה מסוגלת למצוא את הדרך לאכוף את חוק העזר על ראש העיריה, לא יתכן שימנע מהרב הראשי ומהצבור להפגין נגד חילולי השבת.

"כל עוד שהגורמים המוסמכים לא עושים את אשר יש צורך לע־שות ואינם קוראים לסדר את ראש עיריית פתח תקוה שלא יפר את חוק העזר, אין כל הצדקה למנוע מצבור שומרי השבת בעיר למחות ולהתריע נגד הפגיעה החמורה בקדושת השבת".

"אני חוזר ומבקש ממך לפעול בדחיפות לסידור נושאים דחופים אלו".

פרס בסיכום הדיון המדיני:

"הנסיעה למרוקו צעד חשוב לפתרון אמיתי"

מאת כתב "המודיע" בכנסת

ראש הממשלה שמעון פרס אמר אתמול במליאת הכנסת, כי "בנסיעה למרוקו לא רק שונה הנוף אלא הוכנה הקרקע להד־ברות שתיקה חדש, חודשים, שנתיים — אף שלא נרפה ממנה — וזה הטעם שבנסיעה". הוא הוסיף ואמר, כי "בנסיעה הזו יש לראות צעד חשוב קדימה לעבר הפתרון האמיתי — ומה שמקרב אותנו למציאות פתרון היא הדי־ברות, מי שיפסיק את ההידב־רות, את החיפוש אחר השלום — משאיר חלל ומזמין צחצוח חרבות".

לאחר דברי ראש הממשלה התקיימה ההצבעה. נדחו כל הצ־עות הסיכום שביקשו נציגי האו־פוזיציה לרשום בסיכום הדיון והכנסת קיבלה, ברוב קולות, את ההודעה שלפיה הכנסת רושמת את הודעת ראש הממשלה.

בראשית דבריו, שנאמרו כמ־סגרת נאום קצר, עמד ראש המ־משלה על שתי נקודות מרכזיות של נסיעתו. א. שאין להשוות כלל

(המשך בעמוד אחרון)

הרה"ח שבתי שיינפלד ז"ל

היום בשעה 2 בצהריים (לפי שעון ניו־יורק) תתקיים בבורו פארק הלווייתו של הרה"ח ר' שבתי שיינפלד ז"ל, מעסקניה הבולטים והותיקים של אגודת ישראל; מזכיר הועד הפועל העולמי משרות בשנים ויד־ימינם של מורנו רבי יעקב רוזנהיים ז"ל והד"ר פנחס כהן ז"ל, מחשובי חסידי גור. בשנת הפט"ו היה בפטירתו.

המנוח ז"ל נולד בפינטשוב־קעלץ לאביו הרב החסיד ר' יצחק מאיר, בנו של החסיד המפואר ר' מרדכי חיים שיינפלד זצ"ל, ממ־קורביו של מרן בעל ה"שפת אמת" זצוק"ל, ומגדולי החסידים. בבית זה, הרווי בתורה ובחסידות, עוצ־בה אישיותו של ר' שבתי ז"ל.

כבר בימי בחרותו נודע כעילוי. שקדן ומתמיד — אשר מעייניו כמובחרים בבחורי גור בימים ההם, נתונים לעבודת השם. הרבה בנסיעותיו לגור, להסתופף בצילו של כ"ק מרן בעל ה"אמרי אמת" זצוק"ל, אליו דבק בכל נימי נפשו. כחתן, ברח מפולין לוינה, שם הקים את התנועה הראשונה של צעירי אגודת ישראל, התנועה אליה הצטרף בלהט, מאז בינקא מן "האמרי אמת" זצוק"ל יוסו אליה.

ביתו, בית ועד לחכמים היה. אכסניה לגדולי ישראל. משך למעלה מ־20 שנה, שימש מזכ"ל הועד הפועל העולמי של אגודת ישראל והיה יד ימינם של ראשיה מורנו רבי יעקב רוזנהיים זצ"ל והד"ר פנחס כהן ז"ל. היה חבר הועדה המכינה של שלושת הכנ־סיות הגדולות הראשונות והטביע חותם בעבודה האגודאית.

נודע גם כסופר מחונן ומושך בעט־סופרים מהירה. מאמריו ורשימותיו ראו אור ונקראו בש־קיקה ב"הדרך" ו"דרדכגר" בלשון הקודש, ובאידיש טאגבלאט ועוד באידיש. בימי השואה, ברח לפא־ריס, גם בה עסק בפעילות רבה לחיזוק גדרי היהדות והפצת תורה.

לאחר מכן הגיע לאנגליה, שם הצטרף לעבודה האגודאית. היה עורכו של ה"ג'ואיש־וויקלי" שיצא לאור ע"י אגו"י באנגליה בראשות הרי"א גולדמן ז"ל.

מאנגליה עבר לארה"ב, שם קבע מושבו בניו־יורק. עסק בפ־עילות ציבורית ענפה במסגרת אגודת ישראל וכיהן כמזכר נשיאת ישיבת "שפת־אמת" בארה"ב. דבק היה בכל נימי נפשו בכ"ק מרן אדמו"ר בעל ה"בית ישראל" זצוק"ל, אליו הגיע לנסיעות ולה־בחל"ח לכ"ק מרן אדמו"ר שלי־ט"א.

הותיר אחריו דור יבו"ק. בניו הרב שיינפלד והד"ר שיינפלד, נכדים ונינים ההולכים בדרך השם. תנצב"ה.

קהל מחזיקי הדת בא"י

מחר ערב ש"ק מברכים

תתקיים אי"ה הגעלת וליבון כלים

בירושלים: בחצר הת"ת רח' יצחק שולל 4

ובב"ב: בחצר המוסדות רח' האדמו"ר מבעלזא 5

בין השעות 2־11 לפנה"צ

אפשרות לטבילת כלים במקומות הנ"ל

כניסה נפרדת לנשים

למתיבתא גדולה במרכז הארץ

דרושים

★ אב־בית
★ מורה למדעי החול
★ מורה לאנגלית

להתקשר 03־234146 03־246952

תנאים טובים

דרושה דירה

3 חדרים + מזגן וטלפון באולה לשבועיים החל מי"ב אב

טלפון 03־785972

קופת חולים מאוחדת

סניף למען ירושלים

רחוב צפניה 8 ירושלים טל. 271020, 286394

הודעה חשובה

לטובת ציבור בני הישיבות

חברי קופת חולים מאוחדת

לצורך תיקון דרגת מס החבר לבני ישיבות שנשותיהם לא עובדות מתבקשים החברים להמציא למשרדינו את 2 הדפים הראשונים של פנקס התשלומים לביטוח לאומי (אפשרי גם תצלום)

כל דחייה בהמצאת הדפים יגרום לעיכוב בתיקון דרגתו ובשינוי משמעותי בתשלומי מיסי חבר

בכבוד רב ההנהלה

שלמה ברינגר
בני ברק

רבקה אייכלר
ירושלים

מאורשים

בס"ד, אור לכ"ד תמוז תשמ"ו

חיים אליעזר זילברשטיין
ירושלים

רבקה רייזל קליערס
בני ברק

מאורשים

בס"ד, אור ליום ה' כ"ד בתמוז תשמ"ו

שמואל מנחם גולשבסקי
ירושלים — ניו יורק

רבקה לוין
ירושלים

באו בקשרי שידוכין

בס"ד, אור לכ"ג תמוז תשמ"ו

תלמוד תורה דחסידי ספינקא

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

טלפון — בני ברק

דרוש!

לקראת רח"ז אלול הבעל"ט ודרש לת"ת

מחנך לכתות הגבוהות

המעונין יפנה למשרד הת"ת לאחר תיאום טלפוני הנ"ל

למתאימים תנאים טובים

ההנהלה

מרכז הקניות בתוכבי ירושלים

באור ענק של

חלוקים לילדות מ־25 ש"ח
כותנות לילה ילדות מ־20 ש"ח
חצאיות ילדות מ־16 ש"ח
חולצות טריקו לילדות מ־7 ש"ח
חולצות ילדות דיאולן מ־14 ש"ח
שמלות קייץ מ־25 ש"ח
בגדי גב ילדים, ילדות ונערות
עוד מבחר גדול של חולצות — טריקו

"משאת בנימין"

מוסדות התורה החינוך והחסד — בקוממיות ת"ו

ברכת מזל טוב נאמנה

מעומק לבנו למכובדנו הדגול, המסור בלו"נ למען מוסדותינו הק', איש תבונות רב פעלים

הר"ר אברהם קליערס שליט"א

נכד הגאב"ד דטבריה זצוק"ל

ולמשפחתו הכבודה מנב"ת תחי'

לארושי בתם המצויינת תחי' עב"ג

הבחור המופלג בתוי"ש עדיו לגאון ולתפארת

הרב חיים אליעזר זילברשטיין הי"ו

נכד מייסדנו מרן הגאב"ד דקוממיות זצוק"ל

יהי רצון שיזכו מהם רב נחת דקדושה עם יוצ"ח היקרים לתפארת המשפחות הרוממות

ההנהלה המרכזית

מוסדות מקור ברוך דחסידי סערט־ויזניץ

רח' בר אילן 6 ירושלים ת"ו

ברכת מזל טוב לבבית

מוגשת בזה בכבוד ובהערצה למעלת כבוד

הרב הגאון מרן ראש הישיבה שליט"א

ולבנו הרב מנחם דוד הגר שליט"א

רב דביהמ"ד שאץ ויזניץ

להולדת הנכדה — הבת

יהא רעווא מן שמיא שיזכו מפתת ומכל יוצ"ח רוב נחת לתפארת אבות, ולגדלה לתורה לחופה ולמעשים טובים

המברכים מקרב לב

מתפללי ביהמ"ד

הנהלת הגמ"ח

הנהלת המוסדות

הרב אבא זיגוס ניו־יורק - ירושלים

דורו של מי?...

אמנם כן, היו לנו דורות מסו־מים, בימים קדומים היו מסמנים: "דורו של משה", "דורו של יהושע", ב"דורו של רבי יהודה בר אלעאי", וכו' וכו', שמותיהם וכבודיהם של הדורות נקבעים היו לפי השפעתם של מנהיגיהם, של האישיות הבולטת מתוך העם ומ־גבשים את צורתו ואת צביונו הרוחני. היו לנו דוגמאות גם מה־דורות האחרונים, ולא רחוקים היו הזמנים האלה ממנו, עוד בזכרו־נותינו חיים המה עדיין.

* * *

מן העולה בזכרוני מלפני יותר מיובל שנים בערך, והימים "ימי בחירות" בעיר מולדתי בריסק־ד־ליטא, כי יצא הצו מטעם ממשלת פולניה לארגן קהלות ולפיהן יסודרו כל דברי הקהל, כולל אשור הרבנים המשמשים וכו' וכו'. וברחוב היהודי המון מפלגות, רובן מצד השמאל, סוציאליסטים מגוון "בונד", וסוציאליסטים מגוון ציונים שמאליים, וציונים מרכזיים, אשר מלאו אז את פני הרחוב היהודי. לכבודו וליקרו של מרן הגאב"ד דבריסק הגרי"ז סולובי־צ'יק זצ"ל, אורגן כנס של רבנים ועסקנים של ערי הגלילות הסמו־כים, ובסיום הכנס התקיימה אסיפת־עם רבתי, בה ישב ראש הגאון ר' מאיר קרליץ זצ"ל [אחיו של מרן ה"חזון איש"] שאז היה רבה של לכביץ.

זוכר אני את נאומו של הרב מקוברין הגאון ר' פסח פרוסקין זצ"ל, בקולו האדיר והמשכנע, העלה לפני הקהל, באותם ימים קדומים, את מצבה הרוחני של קהלת בריסק, בתקופתו ובדורו של הגאון ר' יאשע־בער סאלאר־ויטשיק זצ"ל, כיצד היו נשמעים אליו ומתכבים אותו, על פיו נחתכו כל עניני הקהלה והשאלות העומדות על הפרק נפתרו על־ידו. בדורו של ר' יאשע־בער — אמר הנואם — לא שאלו ברשימות ולא דרשו בהן, לא אמרו "מה דעתך נציג הסוציאליסטים", כן לא אמרו: "מה דעתך נציג הסוח־רים הזעירים" — "הציונים הש־מאליים" "בעלי המלאכה", או הציונים המרכזיים" וכו' וכו', שאלות היו רק בפיו של של ר' יאשע־בער, יהודי בריסק־רעם הגאון ר' פסח — אל תשאלו ברשימות ובמפלגות, רצוני שת־שאלו רק את פיו של ר' יאשע־בער!! וכן היה, ההורים זכו בפעם הזאת ברוב חברי ועד הקהלה, אשיתו של ר' יאשע־בער זצ"ל, אשר נתגלמה בנכדו הגרי"ז זצ"ל היא שמשכה והכריעה את הקו...

* * *

ככה אירע גם אחר החורבן האיום. עלה מרן הגרי"ז זצ"ל לירושלים ההחזיר את תקופת כבוד התורה המאבה ליושנה, ומבנו דורות עולם. לגולת אמריקה הגיע הגר"א קוטלר זצ"ל בזה מבצרי תורה והאיר את הגולה באורה של התורה הזכה והתמימה. הגיעו אדמו"רים נצולי השואה והפיחו את הקדושה והיראה שבתורה בלבות רבבות הנוער היהודי, הן בארץ והן בגולה, ועוד הרבה היו אודי הלבנון אדירי התורה מן הנצולים אשר פעלו להחיות עם רב. הם כולם לא היו ברשימות ובמפלגות, ולא ע"י גורלות בקלפי הצביעו בעדם, הם גם לא הוצרכו לזה.

* * *

עוד שמורים אתנו אותם הי־מים, ימי הלויתו של פוסק הדור מרן ר' משה פיינשטיין זצ"ל הן בניו־יורק, ורבע המליון של תושבי ארץ ישראל כד־ירבו, אשר השתתפו בהלויתו. התורה היתירה אשר נודע בקהל לאישיותו המהודרה, ואשר קנה את תורתו ע"י יסודים של אהבה בתקופה של השלטון האדום והאנטי־למוסיה הנוראה, וממנה יצא להאיר על פני תבל. אגיד לכם, מה היתה משאת נפשו פעם בשעה שבא לברך תינוק שנימול, ובתוך הסעודה הביא את מאווי־לבו.

* * *

וככה היה אומר במעמד זה: "אמרו רבותינו ז"ל; "ראה הקב"ה צדיקים מועטים, עמד ושתלן בכל דור ודור" והוא שאל, כיצד אפשר ל"שתול" צדיק והרי אמרו רז"ל "צדיק ורשע לא קאמר" — כלומר כשמכריזין על "טפה זו מה תהא עליה" אין מכריזין על צדיק ורשע, כי הרי זה תלוי בבחירת עצמו? ברם־באר הגרמ"פ זצ"ל, — הרי גם אמרו הם, של"אסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא" כלומר, אחרי היגיעה והעמל שהשקיע בלמוד, שיוכל גם לדעת את פסק ההלכה הברור, — והוסיף עוד — שגם פסקיו יזכו להתקבל בקהל וישמעו ויצייתו לפסקיו, — לזה נצרך "סייעתא דשמיא", כלומר שנותן לו את הסייעתא דשמיא עוד אל־קי מיוחד, שיפסק כהלכה וגם שה־פסקים יתקבלו בעם. — וזהו הפרוש "שתלן", כלומר שנותן לו את הסייעתא דשמיא, הגרמ"פ אחל ל"רך הנמול" שיזכה לכל זה.

* * *

דורנו הדור שאחרי החורבן היה דורם של מאורי עולם אשר בהשפעתם הכבירה קוממו את הריסותינו ולאורם הלכנו. והנה בעוונו אבדנום בזמן קצר, הלכו לעולמם: הגרי"י קניבסקי מהוד־נסטיפול, הגרי"י יעקב קאמינצקי מ"תורה ודעת", והאחרון הכביד הגרמ"פ מ"תפארת ירושלים" זכר צדיקים לברכה.

אבן רכוש גדול נרכש לנו הו"ל, אלפי תלמידי־חכמים המסיתים את עצמם באהלה של תורה, בכל המצבים, והעתידים למסור את תורתנו לדור הבא בשלמותה וב־תפארתה; להם נצפה תקוה. להם תקותנו ומשאת נפשנו ושפתותנו רוחשות בתפלה: "דורו של מי הוא"?

בנערינו ובזקנינו נלך

מאת הרב הגאון רבי יצחק שלמה אונגר — רבו של חת"ס — בני ברק

כאשר משה רבינו ע"ה הלך בשליחות השם אל פרעה, וביקשו שיוציא את ישראל ממצרים, השיב לו פרעה: מי ומי ההולכים? לכ־אורה קשה, מדוע כפל את השא־לה? די היה אילו שאל מי ההול־כים? משה רבינו ענה לפרעה: "בנערינו ובזקנינו נלך" — הן עם הצעירים והן עם המבוגרים נלך.

אם נתבונן בדברים, נראה שהן השאלה היתה במקומה. והן הת־שובה, היתה על אותו משקל. חז"ל אומרים וקובעים "בנין נערים סתירה" והיינו לא לכל בנין שעושים אותו צעירים יש קיום, כי לצעירים חסר בדרך כלל את ישוב הדעת, דבר שישנו בדרך כלל אצל המבוגרים. לזקנים יש נסיון בחיים, כי הרי הם עברו משהו בחיים. יש להם את הגישה הנכונה לדברים יותר מלאדם צעיר, ובזה מעלת המבוגר על הצעיר.

לעומת זאת, יש לצעיר מעלה, שלא נמצאת אצל הזקן. לצעיר יש אנרגיה חזקה. כח הנעורים עושה את שלו, בוער בו הרצון לעשות, לעבוד, וזאת היתה שאלתו של פרעה הרשע "אם רצונכם לצאת עם עם שלם ממצרים הרי ש־מי־לבד אינו מספיק, מי ומי ההול־כים? האם אכן רצונכם לצאת צעירים ומבוגרים כאחד?"

ומשה רבינו הבין את עומק שאלת פרעה והשיב: אכן כך, "בנערינו ובזקנינו נלך", כאשר נצא נקח עמנו גם את הזקנים וגם את הצעירים.

צעירים ומבוגרים כאחד

כדי לבנות מפעלי תורה וחסד דרושים שישלבו בתוכם את שתי המעלות גם יחד, הן את מעלת ישוב הדעת של המבוגרים, את נסיון החיים של הזקנים, והן שיהיה להם כוחות נעורים כדי שיוכלו ליישם את הנסיון שרכשו בימי חייהם. זקוקים אנו לצעירים שיכנסו לעבודת הקודש למשמר החומות אך השוב שהכל יהיה עם מחשבה מוקדמת, עשייה מיושבת לא סתם להסוף.

אז, כאשר הצעירים יעשו את הדברים ויכלכלו את המעשים בישוב הדעת, יממשו את מעלת הזקנים ויהוו חטיבה מושלמת של "בנערינו ובזקנינו" גם יחד.

האזנתי למעט מהדיבורים שהיו עד כה, ובליבי עלה הפתגם שאומר "על כל אחד לשמוד את האבוה לצרכיה". ולענינו — כל אחד הרי קשור פחות או יותר למוסדות ומפעלים כל שהם, מוסדות שיש לו אליהם משיכה ואותם הוא משתדל לחזק באופן מיוחד, ואם כן, נשאלת השאלה מה אומר לנו כולל שומרי החו־מות?

שומרי החומות זה אנחנו

ודאי וודאי שיש לכל אחד מאתנו את ההתחייבויות למקומות אליהם הוא קשור, ולהם הוא מח־וייב לעזור, אך ירושלים זה חוב על כל אחד ואחד, כי הרי כולל שומרי החומות זה אנחנו בעצמנו, את כולל שומרי החומות ינקנו עם חלב אמנו.

כולל שומרי החומות חייב להיות מונח בלשד עצמותינו כמו שראינו בבית — אצל אבותינו, וכמו שראינו בבית אצל אימותינו — כמו שראינו בבית סבינו וס־בתינו, וכמו שראינו אצל רבותינו הקדושים, כי אצל כולם כולל שומרי החומות היה קודש קוד־שים.

יש כאן הרבה צעירים ב"ה, גם אני לא כל כך מבוגר, כי על כן גם אני מחזיק את עצמי בתור "בנע־רינו" אך עם כל זה יש עוד זכרונות מ"יהבית", כמה דמעות היתה האמא שופכת לתוך אותה קופסת צדקה של רבי מאיר בעל הנס, נהרות דמעה היו ניגרים לעת הד־ליקה את נרות שבת.

מה חושבים בעולם, האם היראת שמים הטהורה והאמיתית של יהדות הונגריה באה מעצמה, לא! חלק גדול יש לאותן דמעות יהודיות שנשפכו על ידי קדושים לתוך הקופסה של רבי מאיר בעל הנס.

והיום נהיה הכל מכני — כמעט הכל נהפך לחולין, הורידו את הקדושה, את החן הקדוש והנפלא, כל אלו ועוד סימלו לנו והיה לנו כולל שומרי החומות.

10 הקופסאות שהצ־טרפו למנין

לעולם לא אשכח, מעשה שר־איתי במו עיני לפני כשלושים וחמש שנים, מעט לאחר שעליתי ארצה. נכנסתי לאחד מגדולי ירושלים, שהיה חולה ורתוק לביתו, היו לו בעיות עם הלב, ואת תפילותיו התפלל בביתו. לנגד עיני עומדת התמונה כיצד אותו גאון וצדיק עמד עטור עם תפילין של רבינו תם. והטילו על שכמו הצצים, כשלידו עשר קופסאות של כולל שומרי החומות.

כאשר ראה אותי החל לבכות, ואמר: איני יכול ללכת להתפלל במנין של עשרה בני אדם, ולכן הנני עושה לי מנין מעשר קופסאות של שומרי החומות, ואני מקוה שיועילו לי כמנין.

כך הבינו פעם גדולי ישראל את משמעות קדושת כולל שומרי החומות, דבר זה יכול לתת לנו מושג מעוצם קדושתם של הקופות של כולל שומרי החומות לצדקת רבי מאיר בעל הנס.

כן רבותי — הרבה מאוד דמ־עות נשפכו לתוך אותם קופסאות קטנטנות, וכאן ניצבת בפנינו המצוה "זכרהו מאחר שאותה בא להשכיחו".

על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים — וראי במהלך האירו־עים של ההתוועדות כבר דשו בפ־סוק זה. ואנסה גם אני לפרש זה, לעניננו. אומנם כבר אמרתי לידידי הטוב ר' הלל שמואל דונט, שאני סומך לעשות אך לא באמצעות דברי תורה. כי ד"ת יש ב"ה ממי לשמוע, וגם עכשיו לא ביזוק הזמן לדרוש בפלפולא דאורייתא.

אומנם בדרך אגדה יש שני פירושים מי הם השומרים. רש"י פירש שהכוונה על המלאכים, התרגום לעומתו מסביר שהכוונה לצדיקים. כאשר נתבונן בהבדל בין מלאכים לצדיקים, נוכל למצוא משמעות מיוחדת לעניננו.

חז"ל אומרים: אין מלאך אחד עושה שני שליחויות, למלאך יש רק צד אחד, ולכן הוא יכול לעשות רק שליחות אחת, לעומתו הצדיק, מסוגל לפעמים לעשות שני שליחויות.

הכולל הקדוש, שמיסדיו היו קדושי עליון גאוני עולם ותלמידי החתם סופר ותלמידי תלמידיו עד דורינו אנו, הקימו מקום קדוש תשגב שנקרא כולל שומרי החומות. ולא בכדי נקרא בשם זה. כי ראשי ומפעלי הכולל פשוט שומרים את חומות ירושלים, כולל הונגריה הוא הנושא ברמה את תפארתה של יהדות הונגריה, וזו מצוה מיוחדת של "זכרהו מאחר שאותה בא להשכיחו". יש לצערינו מנהג נפסד כי רבים מאתנו מתבטלים בפני רוח מצויה, ולא רק בפני רוח שאינה מצויה, וזה ברצוני לומר בכל הקשור לכולל שלנו כולל שומרי החומות.

כן בהחלט! לא רק שאין אנו מתביישים בכולל, אלא מתגאים בו, תמיד היה הכולל החלוץ שעבר לפני המחנה, הכולל המוביל בירושלים בפרט ובארץ הקודש בכלל, וב"ה עד היום הזה.

חייבים אנו לומר בפה מלא — כולל שומרי החומות הזה ללא ספק יסוד היסודות ועיקר הכל לשמירת הדת ברוח ישראל סבא.

זהו הצד האחד של הכולל, אך כפי שאמרנו, רק מלאך מכיל צד שליחות אחת, משא"כ צדיק מסוגל בשעת הצורך להכיל שני צדדים.

לצד מוסדות תורה הקימו מצוקי תבל וממוני הכולל מפעלי חסד מפוארים שאין להתבייש בהם כלל, ומאף אחד, ולכן אין סיבה שצריכים אנו להתבטל בפני מאן דהוא.

אל נתבייש, נצא ונאמר בגלויות: הננו לעזרת כולל שומרי החומות. כי שלנו הוא, וזה אנחנו, את זאת קיבל כל אחד מאתנו בירושה מאבותיו ומאבות אבותיו.

כבר אמרתי, שהצעות איני יכול לתת לכם, אך זאת רציתי להדגיש, שחייבים אנו לאמץ את תשובת משה רבינו "בנערינו ובזקנינו נלך" צעירים ומבוגרים כאחד, באו נלך לעבוד למען כולל שומרי החומות כי עובדים אנו למעננו. הקב"ה יעזור שנצליח והנהלת הכולל שהצליחה כה יפה עד כה, ימשיכו להצליח כהנה וכהנה הלאה, וכולנו נפעל להצליח במשימה ולמלא את חובותינו למען כולל הונגריה. והזכיה תעמוד לנו בגשמיות וברוחניות עד ביאת משיח צדקנו ברוב רחמים וחסדים אמן.

(דברים שנאמרו בהתוועדות העולמית של כולל שומרי החומות)

כתב: נפתלי גרינבוים

חלומו של המגיד מדובנא

מספרים, שהמגיד מדובנא רגיל היה לבא מדי שנה לעיר מסוימת לדרוש את דרשותיו, ולהתרים את הציבור למטרות צדקה וחסד. (איני יודע אם זה מעשה שבסלובקיה או ברומניה).

מטבע הדברים, פרנס החודש דאג שהדרשה תניב את הפירות הדרושים, פעם אחת הגיע המגיד לעיר, והופתע לשמוע מפרנס החודש, כי השנה לא יוכל להתרים את תושבי העיר למט־רותיו הקדושות, על שאלתו — מה קרה?

השיב הפרנס: החלטנו ב"ה לבנות לעירנו בית הכנסת חדש, ולשם כך אנו זקוקים לכסף רב. ניסה המגיד, אולי אאסוף רק אצל אותם יחידים, אלו הנותרים הרציניים. גם כאן נתקבל בסירוב — דוקא אליהם בפרט אין אנו יכולים לתת לגשת, כי אותם אנו צריכים ביותר.

המגיד השלים עם המצב, אך ביקש מהפרנס, שאם הוא כבר כאן לפתוח שירשה לו לומר מספר מילים בעניני ממון. הלה לא התנגד, כי אם לא מדובר בכסף מה איכפת לו.

עלה המגיד על הבמה ופתח פיו וסיפר: מורי ורבותי!

הלילה חלמתי חלום נורא — בחלומי הר־גשתי כיצד אני מרחף בשמי רום, לפתע ראיתי שני מלאכים נושאים מלאך שלישי כבול ואסור באזיקים.

מלאך כבול? הרי זה דבר משונה ביותר! החלטתי להתעניין מה קורה כאן? ניגשתי אל המלאכים ושאלתים מה קרה כאן? מדוע נושאים אותו בצורה שכזו.

השיבו המלאכים: מלאך זה, עבר עבירה גדולה, ואנו לוקחים אותו לפני כסא הכבוד למשפט. הלכתי אחריהם, רציתי לשמוע מה וכיצד יפול דבר?

המלאכים הגיעו לפני כסא הכבוד, והחלו לשטוח את טענתם, מלאך זה עבר חטא נורא ואיום!

— מה הוא עשה? — שאל הקב"ה.

— הוא אכל — ומלאך אסור באכילה!

— האם אכלת — שאל הקב"ה את המלאך.

— חלילה וחס, משיב המלאך.

— מדוע אם כן אתם טוענים שהוא אכל? האם אתם ראיתם אותו בעצמכם שאכל — שאל הבורא.

— אמנם לא ראינוהו אוכל, אך ראינו אותו מברך, ומסתמא אם הוא בירך אז הוא גם אכל קודם לכן, אחרת הרי זה ברכה לבטלה.

— האם בירכת שואל הקב"ה את המלאך?

— לא, לא בירכתי משיב המלאך.

— מה שמעתם שואל הקב"ה.

— במו אוזנינו שמענו כיצד המלאך אומר "ובנה ירושלים עיר הקודש במהרה בימינו".

— מה זה שאל הקב"ה את המלאך, לא אכלת, לא בירכת, אם כן מה פשר התפלה "ובנה ירושלים עיר הקודש"?

השיב המלאך: רבונו של עולם, מתפלל אני מדי יום ביומו בכל לבי בנה כבר את ירושלים עירך, בנה את מקדשך, מספיק היה עם הגלות! וגם עתה השתטח המלאך לפני כסא הכבוד, ואמר רבש"ע נוכח שלא אכלתי בקשתי איפוא בנה ביתך כבתחילה וכונן מקדשך על מכונו.

ענה הקב"ה: ידוע אתה, עד שאבנה את המקדש, יש לי צרכים חשובים יותר, כאן מתן בסתר ליהודי נזקק, פה הכנסת כלה לכלה יתומה, צריך אני לתת מעט הכסף שיש בעולם ליהודים הזקוקים לפרנסה, וממילא כל התקציב העומד לרשותי הולך לצרכים חשובים אלו, ולא נשאר לי במה לבנות את ירושלים.

כאשר שמעתי את זה, זרקתי את עצמי לפני כסא הכבוד ואמרתי: רבונו של עולם מדוע אתה לא עושה כמו יהודי טשרעד שכאשר הם מחליטים לבנות בית כנסת לא נותנים לשום מטרה אחרת. כך גם אתה אם לא תתן לאף אחד אלא לבנות כבר את ירושלים והמקדש, כי הרי הם הם בראש בקשותיו של כל יהודי.

בן ציון קלוגמן

עגל ומחולות

מדינת ישראל נמכרת לעגל הזהב המורמוני והמחולות של להקת הזמר המורמונית רוכשים במקביל את העם

"דונם פה, ודונם שם..." — ספק אם יש מקוראי "המודיע" המבו־רים את הפזמון הנודע של "הקרן הקיימת לישראל". פזמון המדבר בגבהה גבוהה על גאולת ארץ ישראל מידי נכרים.

אחד הערכים המרכזיים של התנועה הציונית (שכבר שבקה חיים ונצטמפה לקבר שאינו אלא ארבע אמות בארץ ישראל או בכל מקום אחר בעולם) היה רכישת חבלי ארץ ישראל מידי גויים. עד היום הזה מקשקשים בקופסה הכחולה של הקק"ל, קופסה שהצ־טרק בה הפך להיות חלק מ"דת" הציונות.

היום, זרוק ה"ערך" הזה יחד עם כל הערכים הנושנים שעבר עליהם כלח. גם בארכיון יקשה למצוא אותו...

בסולם הערכים של מדינת ישראל 86', אין דבר נעלה יותר מכסף וכבוד. מדינת ישראל מוצ־את למכירה לכל המרבה במחיר...

לפי כל כללי המכרז התקין, "אין המדינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר" — אולם בפועל, מקבלת גם מקבלת המדי־נה את ההצעה הגבוהה ביותר, אף אם לא נתחייבה לכך מראש...

כספם של המיסיונרים למיניהם ובראשם — המורמונים — מפלס להם כל דרך שירצו בה. על רפידה של מעות הגיעו להר הצופים. ראשי המדינה לא יכלו לעמוד בפני המרבד הירוק הירוק של דולרים שפרשו לרגליהם. המור־מונים המחזיקים בעשרים ושישה דונמים של אדמת מדינה יקרה מפז בהר הצופים.

זעקות מאות אלפי יהודים מכל רחבי תבל לא הועילו. בקשות ותחנונים לא שיברו את האוזן. לכל הזעקות האלה לא הצטרפו כספים... כדי לחנוק את המחאה, החליטה הממשלה לקבור את הפרשה בוועדת שרים. מנוח יודע שאינו אלא קבורה אלגנטית.

כתות מיסיונריות אחרות מס־שיכות לרכוש את מדינת ישראל בכסף הרב העומד לרשותן. כך בטבריה, בחצור הגלילית ובמ־קומות נוספים. ומה אפשר לעשות אם מדינת היהודים העניה זקוקה לכסף?...

* * *

מי שמצוי קצת אצל היסטוריית "הזמר" העברי, מכיר את הזימרי הנלעג שיצרה הציונות ליהודי שנאנק תחת עול הפריץ השיכור. דברי "הקדימה והנאורות" בזו ל"מושקה" שהפך למשל ולשנינה [illegible]

מדינת ישראל היא "מושקה" בקנה מידה גדול, בינלאומי. שמור כמותו, דלפון לא פחות ומתרפס בגדול פי כמה. תמורתו של "מושקה" משולה כקול סולו של צרוד כרוני, לעומת תזמורת סימפונית רב כלית המנגנת, מזמרת, ואף רוקדת "מה יפית" בפני כל שונא ישראל שריח מעות נודף מכיסיו...

לא היתה כחרפה הזו, שיהודים, במישור ממלכתי מאורגן, ימכרו את כל מה שיש להם למ־בקשי נפשם — בעבור נזיד מצחין של עדשים...

לא קמה מדינה המניחה מדעת, בעבור קומץ מעות, את ראשה על מישטת הגיליוטינה של חפצי אובדנה, כפי שעשתה וממשיכה מדינת ישראל לעשות מכח תעלולי המורמונים. אפילו את מידת הת־בונה המינימלית של הסוס שידע לטעון כי אם יחתכו ראשו לא יהיה מי שיאכל את השעורים — איבדו כאן... (למי שאינו זוכר, מלבד רצונם של המורמונים להעביר יהודים על דתם — אובדן רוחני שהוא גרוע מחיסול פיזי — הרי גם במישור החומרי נמנים המורמונים על משנאינו. יוזסם משתף הפעולה עם הנאצים וסי־רובם להסכים עם הקמת המדינה — הן הוכחות נבחרות מני רבות!...

* * *

כששמשה ובנו ירדו מן ההר וראה את העגל והמחולות — היה ברור לו כי האסון גדול מאד. לא היה מנוס מלשבר את הלוחות. הגרוע מכל היה — כאשר משה ראה את ישראל עובדים עבודה זרה והם עוד שמחים בכך. מחוללים ומחוללים. כשישראל שמחים אל גיל כעמים — אות היא להגיעם לשפת שאול.

פלצות אחזתנו, לשמע השתתפותם של יהודים והאקסטזה שאחזה בהם, לנוכח להקת הזמר המורמונית. כוחותי שמים הצליחו למנוע את הופעתם בפני חיילי צה"ל.

מי שלא נצטמרר בשרו אל מול התופעה הנורשה שהביאו עתה המורמונים — או שאינו מבין את הסכנה, או שהוא מצטרף ונותן יד למעגל המחוללים — המחללים.

המורמונים ממשיכים את מאבקם הבלתי מתפשר על דעת הקהל והאהדה הישראלית. כפי שידועי דבר מוסרים, הרי אחת משיטותיהם הנלחות — בחינה שאין להרחיב עליה הדיבור ברבים — שילוב של "עבודה זרה" ו"גילוי עריות". "בעל פעור" במהדורה מודרנית. צעירי ישראל שטעמו טעם חטא אבל טעם תורה לא בא לפיהם, לא יעמדו בפני הפיתויים. אין להם כל חוסן להתייצב, עמר אל מול "עבודה [illegible]

צוררי הנפשות ופרושי הרשעות שבכל הדורות ידעו, כי בנופת צופים לא ילכדו את היהודי. גם ה"לקקי" שביהודים והמזמן המנמן והשרוה המופקר ביותר לא יכפר באמונתו בעבור נזיד עדשים או עטורת עלי דפנה. העצה הבלבדית היתה — השחיטה והגרדום. אולם גם האימה והמורא מעלו בתפקי־דם. באורח על טבעי, אבל טבעי מאד עבור בני ישראל — ביכרו ישראל לקפוץ לכבשן האש כשקריאת "שמע ישראל" הנצחית על שפתותיהם. כך מאברהם — העברי הראשון, שכל עולם מעבר מזה והוא מעבר אחד ועד עצם ימינו אלה.

אבל בדור האחרון, אין לצפות לגילויי גבורה יהודית וקידוש השם ע"י צעירי ישראל שאינם יודעים מי השם אשר ישמעו בקו־לו. גדל כאן עולם חדש. נוער חסר שורשים וחלוש מאמונה. מלבד הכיתוב בתעודת הזהות ואי אלו סממנים חיצוניים לעתים מסולפים של חגים, אין לצעיר כל רקע יהודי. הריהו כפיטריה נטולת שורש שאין לה בעולמה אלא חיי שעה.

לא זו בלבד שלא נוכל לצפות לקפיצה לאש על קידוש שמו, גם אל מול פיתויים דלי ערך, אין מדינת ישראל עומדת. הפיתוי של צפיחית בדבש שמושיט הכומר המעונב בעניבה מודרנית, מלפף את מדינת ישראל ומאחז את עיניה. מדינת ישראל מוכנה לבלוע כל צפרדע, ובלבד שתהיה מוגשת על צלוחית הכסף המסנוורת כל כך...

כשהמורמונים משתמשים ב"מור־מתי" — הרבה יותר כסף — הרי הישראלי המצוי מכופף ראשו כאגמון ומוכן לעשות כל מה שיטילו עליו. כשהם מחוללים בשירה או במחול אומנותי, הרי היהודי האומלל — אומלל על כי אין שורשים לו — ניצב מכופף ומהופנט. מכאן ואילך הריהו מסור בידיהם כחומר ביד היוצר.

* * *

העגל והמחולות במדבר נבלמו ברגע האחרון. כפשע היה בין הפיכת ישראל לעם עובד אלילים ככל העמים סביבותיו ומכאן — פוטנציאל מיידי של השמדת (שונאי) ישראל ח"ו כעונש על חטאם הכבד. צדיק הדור הציל את העם בשעה האחרונה.

על "בני לוי" דהיום — החר־דים לדבר ה' — לקרוא את הק־ריאה: "מי לה' אלי!" לא נכול החושות, כאשר היו צריכים לראש.

גם כאשר סיכויי הבלימה, נר־אים חלושים בדרך הטבע, עלינו לפעול בכל כוחותינו ולא עלינו המלאכה לגמור. ישראל סבא, בצאתו לאויר העולם היתה "ידו אוחזת בעקב עשיו". למרות שידע כי אין סיכוי שיצליח לבלמו כליל — בצאתו ראשונה, הרגיש שהיה כי״ן עליו לנסות בכל דרך אפשרית. ואכן, מפסיד הרה"ק מלעלוב זי"ע, שאמר את האמרה, בלימה זו הדרה כרקב בעצמותיו של אותו רשע, שבשעת מצוקה הזכיר אותה: "ויעקבני זה פעמים!"

"בא־לוקים נעשה חייל והוא יבוס צרינו!"

א. מרגלית

טיסות שכר

כמה מן הפוליטיקאים היש־ראליים חייבים לשנן לעצמם חוקי טבע אחדים, גדולים מאוד:

מים השפכים לבלי חוק ומדה הופכים לבעלי כח הרס עצום, כל עוד המים מובלים בנתיבים מו־גדרים ובכמויות סבירות הם עש־ויים להיות לברכה, להפרות את סביבתם ולהפוך ישימון לארץ נושבת.

הפריצה מכל אפיק ומסגרת גורמת אסון. האדם בחכמתו ידע שעליו להציב סכרים לנוכח מים העולים על גדותיהם. בסכרים האלה גם קיומו של סדק צר, שדרכו ישפך הנחל השופע, לבלי חוק מהווה מקור של סכנה. סגירה הרמטית של כל פתח מועד לפו־רענות היא הכרח בלתי מתפשר.

לאורך הסכרים העבים והיצוקים מעמידים אלה המכירים את כוחם ההרסני של המים — שומרים, אשר יתריעו בעוד מועד על טפטוף מסוכן המצביע על חלל רק שנפער בחומה הבלתי עבירה. מיד טור־חים החכמים המופקדים על הסכר להורות על סתימת הפרצות, לפני שיתרחבו, עד שלא תהיה שליטה עליהן.

ואולם — לאחר, שבשל אי־שימת לב או הזנחה בביקורת השיטתית, מוצאים להם המים נתיב למרחבים, מתרחשת הקט־סטרופה במהירות: אפילו חומת בטון קורסת לנוכח השטפון הא־דיר. את הנעשה אין עוד להשיב: בתים ועצים מתמוטטים מול הזרם הגואה. סתימת נקב דק־מן־הדק, בעוד מועד, היתה מונעת את החורבן, אבל יש אנשים שמזלזלים בקילוחי מים. הקילוח הדק הופך להיות לשטף אדירים, לאשר הסחוף עמו ברץ וסחף, ואת הנע־שה אין כבר להשיב.

* * *

מלים, כידוע, משולות, פעמים רבות, למים, במיוחד מלים מימי־נות. והנה אנו עדים יותר ויותר לפריצת סכרים להתמוטטות חו־מות ולהצפה מילולית ההורסת וסוחפת את הכל.

אחד המאפיינים של איש חכם הוא היכולת לרסן את תרצובות לשונו. החכמה היהודית מעודדת את האדם לייקר את השתיקה עד כדי כפל מן הדיבור, שכן אם מלה מסולאת בסלע, השתיקה בשתיים. המלים לפני שהוצאנו מן הפה חייבו אצלנו לעבוד את מסנ־נת ההלכה והדעת רק אז היו לא רק מותרות, אלא אף נדרשות. מפני שסגולת הלשון שתי פנים ושני הפכים לה: מות וחיים ביד־יה, היא נושאת בשורות יתרונו של האדם מכל היצור; היא מהווה גם מלכודת או חץ.

במציאותנו אנו עדים יותר ויותר להצפה לשונית ההורסת כל סכר. תסמונת הפטפוט הפכה להיות סימן היכר של אנשי ציבור ישראליים מסויימים. בשיטת הראיונות על רגל אחת מאלצים את הלשון להתגלגל החוצה בלי שתעבור לפני כן את בקורת הת־בונה וישוב הדעת, כך השתיקה נהיתה ברשה וההרהור השני סימן למנת מישכל ירודה. הפחזות שניצבה תמיד בצד השלילי נהפכה להיות נורמת דיבור, בעוד ישוב הדעת והמתינות הם ברשה והרפה.

לא רק אוירונים צריכים לטוס בי־מינו במהירות העולה על מהירות הקול, גם הדיבור צריך לרוץ בקי־לומטרז אדיר, יותר ממהירות הקול, שכן בקושי מדביק הקול את המלים הנשפכות כמו אשד.

ומן הפריצה הדקה נבעה חור ואחר כך באה ההתמוטטות כלילית של יחסי אנוש תרבותי, המשטמה גואה, והעלבונות ההדדיים מוט־חים לכל כיוון, ואי אפשר כידוע, "לקחת את המלים בחזרה". כי עוף השמים כבר הוליך את הקול, ומטבעות הלשון כבר נהיו כסף עובר לסוחר, ולכל הכתלים אוזניים וחוטי הטלגרף והרדיו מובילים את ההברות לכל חלקי תבל, וה־תקשורת הכתובה והמצולמת מכינה מטעמים.

"אמר החכם: כשאני מדבר אתחרט וכשאיני מדבר — לא אתחרט; כשאני מדבר דבר — הוא מושל בי, וכשאיני מדבר דבר — אני מושל בו".

אנא, ישננו לעצמם אנשי הצי־בור שלנו מודעי, שחל, מילוא, ודומיהם אמיתיות אלה, אולי יאמצו אז לעצמם את הנכס שלא נמצא לגוף טוב ממנו; גם בקהל חכמים, הלא הוא השתיקה.

"ציון דורש אין לה"!

ועל זה אמרו (זוהר משפ־טים): "איזה חסיד, המ־תחסד עם קונו". והנה החו־סיד הזה, מלבד העבודה שהוא עובד במעשה מצוותיו על הכוונה הזאת [לעשות נחת רוח לפני יתברך], הנה וודאי צריך שיצטער תמיד צער ממש על הגלות ועל החורבן, מצד מה שזה גורם מיעוט כביכול לכבודו יתברך, ויתאווה לגאולה, לפי שבה יהיה עילוי לכבוד שמו יתב־רך. והוא שאמר התנא דבי אליהו שהבאנו למעלה, "ומתאנח ומיצר לכבוד ירושלים וכו'", ויתפלל תמיד על גאולתן של ישראל, והש־בת כבוד שמים לעילוי. ואם יאמר אדם, מי אני ומה אני ספון, שאתפלל על הגלות ועל ירושלים? מפני תפילותי יכנסו הגליות ותצמח הי־שועה? תשובתו בצדו, כאותה ששנינו (סנהדרין ל"ז), "לפיכך נברא אדם יחידי", כדי שכל אחד יאמר: "בש־בילי נברא העולם". וכבר נחת רוח הוא לפני יתברך, שיהיו בניו מבקשים ומת־פללים על זאת, ואף שלא תיעשה בקשתם מפני שלא הגיע הזמן או מאיזה טעם שיהיה, הנה הם עשו את שלהם והקדוש ברוך הוא שמח בזה. ועל העדר זה התרעם הנביא (ישעיה נ"ט) "וירא כי אין איש וישתומם כי אין מפגיע". ואמר (שם ס"ג) "ואביט ואין עוזר ואשתומם ואין סומך". ואמר (ירמיה ל') "ציון היא דורש אין לה" ופירשו ז"ל (סוכה מ"א) — "מכלל דבעיא דרישה". הרי כאן שחייבים אנחנו בזה ואין לנו להפטר מפני מיעוט כוחנו".

רמח"ל — מסילת ישרים י"ט

יש קונה עולמו בשעה אחת...

מרפאת שיניים לתלמידים בירושלים שהוקמה ביזמתו של רופא שיניים חרדי מבוסטון משרתת מאות תלמידי תת"ים ובתי"ס ★ רופאי שיניים יהודים מארה"ב מתנדבים לשרת במרפאה זו במסגרת שנת השבתון שלהם ושני הצדדים נשכרים

— מאת ד. יוסף —

כאשר החליט הד"ר צבי פא־סיקוב, להרים טלפון ולהתעניין על דבר הצעת העבודה במרפאה הירושלמית לא ידע עדיין את מי יפגוש לא סבר לרגע כי מדובר ברופא שיניים יהודי חרדי, גבאי אצל האדמו"ר מבוסטון בברוקלין מאססצ'וסטס. במקום הולדתו באילינוי שבשיקאגו לא נפגש בסוג זה של יהודים דתיים. אילינוי לגביו, היא עדיין מחוז הילדות, עדיין רחוק מתורה, רחוק מחיי יהדות אמיתיים. כך, גם הד"ר פערלא, גם הוא לא שאל על דעו־תיו או חייו הפרטיים של המועמד לעבוד במרפאת השיניים שלו. ההשתלמות המקצועית והשאיפות המקצועיות של המועמד החדש נראו לו מתאימות לתכניותיו לגבי הפעלת המרפאה.

משום כך, כאשר נקש על הדלת הצעיר המזוקן, חבוש המגבעת הנראה כבן ישיבה לכל דבר — היה פערלא בטוח שאין זה האיש שעמו קבע את פגישתו. משנסתלק הלם ההפתעה הסתבר לו כי בעצם ההצלחה מאירה לו פנים, גם רופא שיניים, גם אמריקאי, גם בעל תשובה.

מרפאת השיניים ע"ש סלום. היא יזמתו ורעיונו של הד"ר... פערלא. ד"ר פערלא המקיים בעצמו מרפאת שיניים בבוסטון, מקום מגוריו — הגה את היוזמה של המרפאה החדשה שהחלה השנה לפעול בשכונת הבוכרים. היה זה באחד הביקורים שהוא ערך בירושלים בחגים, כדי להשתתף בחצר האדמו"ר מגור שליט"א, מהכרותו עם הרב שלמה צבי וייס יו"ר אגוד הת"תים, פנה אליו בדבר הקמת מרפאה הוא ביחד עם מנהל מרכז הת"תים (הרב י. גולדקנופף טוו את החוטים עד לפגישה עם מר ט. קולק ראש עירית ירושלים שהעביר את המבנה למטרת המרפאה. כיום, הרעיון הוא כבר מעבר לתכנית, בעצם אפילו מעבר לשלבי ההר־צה. שנת ההפעלה שנסתיימה החודש הוכיחה את נחיצותה של המרפאה. את הביקוש והיעוד שלה במקום זה עבור ציבור זה.

את התקציב ההפעלה הנע בסביבות מאה אלף דולר לשנה מגייס הד"ר פערלא מועד ידידים שהוקם לשם כך בארה"ב. כאן בירושלים גם פועלת ועדה מקו־מית האחראית על תפקודה השוטף של המרפאה. על מינהלה זו נמנים נציג פרוייקט שיקום השכונות, נציג העירייה ונציג־ו של היזום והמפעיל. הרב גולדקנופף והרב משה קאהן נציג התורם. בימים אלה מבקר הד"ר פערלא בארץ לעמוד מקרוב על פעילות המרפ־אה.

המרפאה נקראה על שם משפחת סלום תורמים מדרום אפריקה — שאמנם היתה רופאת שיניים בפולין — שנדבה סכום נכבד עבור רכישת והכשרת המב־נה.

הרעיון המונח ביסוד הפעולה של המרפאה הוא, שהיא תהיה מקור משיכה של כוחות רפואיים מארה"ב, על ידי הצעת ניצול של שנות השבתון של רופאים מתמ־חים וכן רופאים בכירים מארה"ב על ידי שירות השתלמות במרפאה זו. ואכן רואה פערלא הצלחה מיידית כאשר הצליח מיד עם הפעלתה למשוך אליו כחות רפואיים מקצועיים מן השורה הראשונה, כך קיבל על עצמו את ניהול המרפאה הד"ר וגנר מבולטימור ששימש שם כסגן מנהל של ביה"ס לרפואת שיניים באוניברסיטת מרילנד.

רופא אחר ד"ר מורגנשטרן, גם הוא בעל ותק ונסיון, בתקופה זו הצטרף אל צוות המרפאה הד"ר צבי פאסיקוב אותו הזכרנו ברא־שית הרשימה. פאסיקוב, גם הוא שהשתלם ברפואת שיניים בארה"ב ועושה עתה השלמה לקבלת תואר של מומחה ברפואת שיניים לילדים. חלק מזמנו הוא מקדיש להתמחות אצל רופא לרפואת שי־ניים לילדים בבית החולים "פור־יה" בטבריה, גם ביה"ס לרפואת שיניים ב"הדסה" מאפשר לרופאי המרפאה השתלמויות יחודיות, בתחומים המצריכים התמחות בכירה. כן פועלים שהמרפאה תוכר על ידי הגורמים האקדמיים בארה"ב לצורך קבלת אישור ההתמחות הספציפית. עתה מנהל את המרפאה רופא דתי אחר ד"ר אורי באומן בוגר ביה"ס לרפואת שיניים במרילנד, תלמידים של המנהלים הראשונים במקום.

ד"ר פאסיקוב, כאמור, משי־קאגו, שם קיבל חינוך כללי ובבג־רותו התקרב לחיי יהדות מלאים, כך גם למד והשתלם בישיבות לחוזרים בתשובה ולאחרונה כאן בירושלים בישיבת "דרכי נועם". עתה גר פאסיקוב בשכונת בית וגן וילדיו לומדים שם בת"ת אמשי־נוב... האם היה ד"ר פערלא יכול לחזות מועמד יותר מתאים ממנו?

המרפאה מעניקה שירותים לרפואת שיניים, זולים במיוחד. ויש לה כבר מאות פציינטים קבו־עים. בתחילה היא יועדה בעיקר לילדי השכונה, כאשר חלק של הוצאות הקמתה נמסרו מאת הפ־רוייקט לשיקום. אך בעצם היא מתוכננת לשרת את כלל הילדים, אך במיוחד את ילדי הת"תים. במסגרתה גם ייתנו הרצאות על חשיבות טיפולי המנע לרפואת שיניים. בשיחתנו עמד ד"ר פערלא על כך שתופעת התורים בשיניים נפוצה כאן פי 20 ואולי יותר מאשר בארה"ב. דבר זה מטיל עול נוסף וכבד על מערכת רפואת השיניים בארץ. הוא הדגיש את חשיבות הטיפול המונע ועמד גם על הסי־בות לתופעה האמורה שאחת מהן, לפחות, היא חוסר הפלואור במים, דבר שכמעט לא נמצא במקומות

ד"ר באומן מנהל המרפאה עם הרב גולדקנופף בשעת טיפולים במרפאה

אחרים. המרפאה מתכוונת ליזום הרצאות של רופאים בת"תים, לפני צוותות ההוראה ולפני התלמידים על חשיבות הטיפול המונע.

המרפאה קבעה מבנה מחירים, על פי שעת עבודה שהיא 20 שק־לים עבור שעת עבודה אחת. כאשר ביקורת חוזרת וצילומים נעשים ללא תשלום מיוחד. הילדים גם מקבלים שיעורים והדרכה על ניקוי השיניים, צחצוחם והברשתם. התכנית היא לתת בעתיד טיפול שיניים שוטף ומונע לקהילה באופן משפחתי, הציוד, התכנית והשירות הם ברמה אמריקנית. הרופאים הבאים לכך באים, מל־כתחילה, לשנה אחת, עם אופציה להארכה לשנה נוספת. הבאים לכאן — אומר פערלא — באים משורה מפרנסת מסתבר שאף שלא חיפשו רופאים דתיים, הרי עיקר הפונים הם דווקא כאלה. רעיונה של המרפאה נתקבל וכבר קמו לו אפילו חקיינים המתכננים מרפאות בירושלים על הדרכים לקבל שירות. מרכז הת"תים מצידו סיפק להנהלת המרפאה רשימת מוסדות החינוך וזו מצידה תיצור קשר עם מנהלי המוסדות כדי לשלבם בתכניות.

כן נידונה הקמת קרן מיוחדת לעזרה לתלמידים מחוסרי אמצעים. מספטמבר תפעל המרפאה במשך כל שעות היום מ־8 עד 8.

דומות במקומות נוספים, ד"ר פערלא מוכן להקדיש מכוחותיו בהדרכה ובהכוונה של היזומים הנוספים.

בימים אלה נידונה תבנית המרפאה תעביד מידע לתת"ים המרפאה תעריך מידה לתת"ים

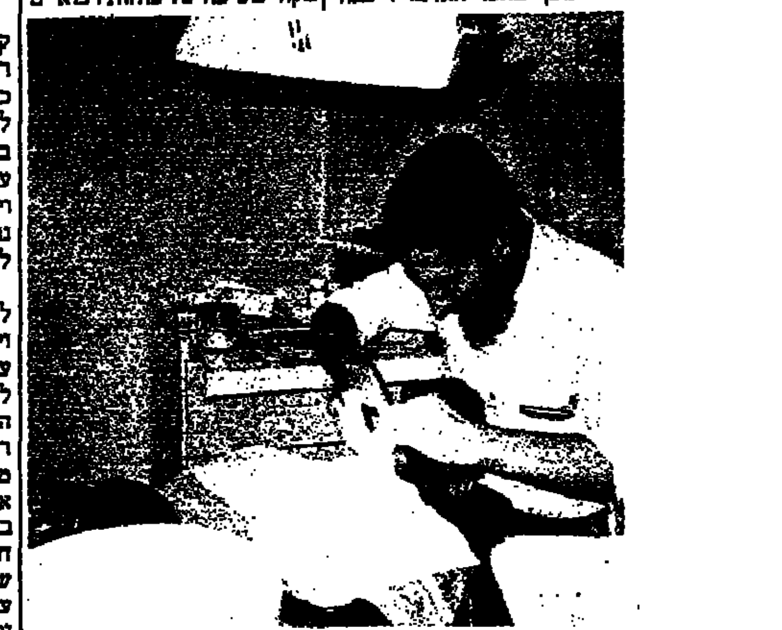

ד"ר צבי פאסיקוב — במרפאה

קורס לפאנות וספרות
ברמה גבוהה
בשיטה חדשנית
יפתח בקרוב
מספר המקומות מוגבל
הקודמות זוכה
פרטים והרשמה:
"אוה"
רח' ר' עקיבא 88 ב"ב
טל: 03-787813 בעבודה

שי לי
ר' עקיבא 88 ב"ב
מבצע משגע
עד ח' אב
הנחות
50%-35%

דרושה
מטפלת דוברת הונגרית או צ'כית
לאישה בת שבעים הנמצאת בהליכי שיקום
לשלוש שעות עבודה בבוקר 5 פעמים בשבוע
נא לפנות למר עין-דור
טל: 7514593

הורים יקרים!
בטרם תביאו את בניכם בברית האחרון
פנו לאגודת דור ישרים
בבדיקת דם ניתן למנוע מחלות גנטיות ח"ו
האגודה פועלת ע"פ ברכתם של גדולי הדור בארה"ב ובארץ
ביניהם: הגרש"ז אויערבך שליט"א הגרי"ש אלישיב שליט"א
הגר"ש וואזנר שליט"א והגר"נ קרליץ שליט"א
טל. 02-864274, 02-520369, 03-792352

[هكذا من الأصل]

במשק ובכלכלה

גדל יצוא התוצרת החקלאית
צופים הכנסות שיא בשנה הבאה

היצוא של התוצרת החקלאית בשנים האחרונות... מנכ"ל "אגרקסקו" ד"ר אבנר עמיעד במסיבת עיתונאים בתל־אביב.

ד"ר עמיעד אמר, כי "אגרקסקו" ייצאה בעונת 1985/86 210 אלף טונות של תוצרת חקלאית, בתמורה של 220 מיליון דולר, לעומת יצוא של כ־200 אלף טונות בתמורה של 160 מיליון דולר, עונה לפני כן. "זהו גידול של 5 אחוזים בכמות התוצרת שיוצאה ו־37 אחוז של הפידיון", אמר.

עוד אמר, כי ענף הפרחים, לא החגאות הנוצריים כאשר חג המולד או ביום ולנטין, כשה־נוצרים משתמשים בפרחים, בעונת 1985/86 נמכרו באירופה כ־745 מיליון פרחים בכ־80 מיליון דולר — גידול של 7 אחוזים בכמות וכ־60 אחוז בפידיון המחיר של הפרחים עם שחרורם מנמל היעד.

הדובר כמר עוד, כי ענף הפר־דה לא נחל הצלחה ביצוא, כיון שאיכותו לא היתה משובחת.

היצוא של הפירות הגיע ל־60 אלף טונות והתמורה — כ־65 מיליון דולר פר"ב. אמנם כמות הפירות שיוצאה בעונה, היתה קטנה מעונת 1984/85 — אך הפידיון היה גדול, בשיעור של כ־45 אחוז, אמר.

ענף האבוקדו היה הגדול בענף יצוא הפירות והגיע ל־52 אלף טונות, ב־8,000 טונות פחות מאשר בעונה לפני כן.

השנה אפשר היה לייצא יותר ענבים. אולם הם נמכרו בשוק הקומי. במחירים טובים. העונה תייצא ישראל 4,500 טון לעומת 3,500 טון בעונה הקודמת.

ד"ר עמיעד אמר, כי בשנה הבאה ייעשה מאמץ להגדיל יצוא הפירות, כמו 80 אלף טון של אבוקדו, 5,500 טון ענבים, מנגו יכפילו מ־1,500 ל־2,800 טון ואפרסמון — מ־1,800 ל־3,500 טון. בסך הכל, יגיע ענף הפירות ליצוא של 100 אלף טון ולפידיון של 90 מיליון דולר.

בענף הירקות הגיע יצוא "אגרקסקו" מעל 110 אלף טונות של ירקות שונים בתמורה של כ־46 מיליון דולר.

ד"ר עמיעד אמר, כי גדל היצוא של סלרי, כרוב סיני, תירס מתוק, חצילים, עגבניות ומלונים.

הוא אמר שישראל מצטיינת בשני גידולים: עגבניות שהן הטובות בעולם ומשיגות מחירים טובים וכן "מילוני גליה" שהוא פרי פיתוח ישראלי ומעולה "על שני גידולים אלה אפשר "להכות" את הספרדים ואילו בסוגים אח־רים, משתדלים ליצוא טוב בכוח הארגון. ישראל מצטיינת כספקית אמינה ועל כן רוצים לסחור אתה", הטעים הדובר.

הוא הוסיף, כי יגדילו את החק־לאות בגולן, בגליל התחתון, במרכז הארץ וכן בערבה ובפית־חה.

השנה תרחיב ישראל את יצוא הירקות, הגדלים ללא תוספת חומרים אורגניים.

ד"ר עמיעד אמר כי בשנה הבאה יגדילו את היצוא ויגיעו לשיא של הכנסה — 240 מיליון דולר פר"ב בעד יצוא של 245 אלף טון.

"אגרקסקו" תשתף פעולה עם המועצה לשיווק פרי הדר ותוביל את שליש תוצרתה אל נמלי צפון אירופה במקום למארסיי. יפעלו 3 אניות בקו צפון אירופה ובכך אפשר יהיה להוזיל את הוצאות ההובלה. לפי התכנון, "יצאו בא־מצעות האויר כ־50 אלף טון, ובדרך הים — כ־200 אלף טון. האניות הן מקוררות.

השנה גדלו מחירי התובלה היבשתית באירופה, כאשר העבירו את התוצרת ממארסיי לצפון אי־רופה, ואילו התובלה הימית היא עתה זולה יותר בשל הירידה במ־חירי הדלק.

ד"ר עמיעד אמר בתשובה לשאלה, כי רוצים להתגבר על הסרבול ועל המערכת הבירוקרטית ולשפר את כל המערכת, כדי לעזור לחקלאי, "אגרקסקו" מינתה אדם שמקצועו שתלנות, כדי שימכור שתילים. מינתה גם מומחה לתבלי־נים כן יראגו לקידום מערך השי־ווק ולשם קידום מכירת האבוקדו בצרפת הוקצב סכום של מליון דולר. (עתי"ם)

מחקר: הפחתת כמויות השקייה — שיפרה היבול

מחקר שנעשה בשטחים החקלאיים של קיבוץ יראון בגליל גילה, כי עודף מים בקרקע גורם נזק חמור ליבולים. במהלך המחקר, שנמשך שלוש שנים, הופחתו כמויות המים בשדות עד כדי 75 אחוזים ובסך הכל 600 קוב לדונם בלבד והוברר כי היבול הוא טוב יותר.

בעבר, השתמשו בקיבוץ ב־1,000 קוב והירידה ל־600 קוב לא פגעה כלל ביבולים, אלא שיפרה אותם.

כתב עתי"ם, שלמה חזוד, מוסר כי את המחקר יזם ורכז המטעים של המועצה האיזורית מרום הגליל יהודה פנקר שהעביר את הנתונים לכל הישובים ודרש מהם להערך מיידית לקיצוץ משמעותי בכמויות המים, תוך התבססות על המחקר בקיבוץ יראון.

הוא ציין, כי המשקים השתמשו בכמויות מים מוגזמות שרק גרמו נזק למטעים. (עתי"ם)

מנכ"ל משרד הבריאות:

"האחיות שבות ותובעות לדון בשכר, על אף שהוחלט לא לדון בנושאי שכר

אכזבה בקרב המעסיקים ובמשרד הבריאות על שהאחיות טרם גיבשו המלצות מפורטות לפתרון בעיית הסיעוד

מנכ"ל משרד הבריאות, הפ־רופ' דן מיכאלי דיווח אתמול להנהלת משרד הבריאות על הדיונים המתנהלים במו"מ עם אחיות בתי החולים. פרופ' דן מיכאלי מסר כי קיימת אכזבה רבה בקרב נציגות המעסיקים על כך שעד כה לא הגישו נציגות האחיות שום המלצות מפורטות לטיפול במצוקת הסיעוד בכל הנושאים שאינם קשורים לשכר, כמתחייב מהחלטות הממשלה.

פרופ' מיכאלי הוסיף כי בכל המיפגשים שהיו עד עתה עם האחיות מצטבר הרושם שנציגות האחיות מתבצרות סביב תביעות שונות ומרוכזות שכל עיקרן הוא תוספת שכר. זאת על אף שהובהר כי בעניין זה כל דיון חייב להיות נפרד ומוגבל להסכם המסגרת שיוחתם בשבועות הקרובים לגבי כל המיגזרים במשק.

דובר משרד הבריאות שמואלי אלגרבלי מוסר כי מאז סיום שבי־תת האחיות עושה משרד הברי־אות, האוצר ויתר המעסיקים מאמצים רבים ורצופים כדי לקדם את הטיפול בכל הנושאים שתכ־ליתם הקלה ועזרה למערך הסי־עודי בבתי החולים.

הנהלת משרד הבריאות קיימה דיונים רבים בימים האחרונים עם כלל המעסיקים והיתוו דרכי פעו־לה אפשריים ואף הגדירו את הצרכים החיוניים למערכת הסי־עוד.

דובר משרד הבריאות מסר כי משרדו דוחה על הסף את האש־מות האחיות על עיכובים במו"מ בגלל המעסיקים. להיפך, עד היום טרם נפתח המו"מ המעשי משום שהנציגות עושה את כל ההכנות שנדרשו על ידי נציגות האחיות. יתירה מכך, נעשתה גם עבודת הכנה גדולה ויסודית. "חבל מאד שבמשך כל החודשים של מאבק, לא השקיעו האחיות עצמן כל מאמץ ולא הכינו אף מיסמך אחד, המפרט תוכנית כוללנית לטיפול, פיתוח וטיפוח של מערכת הסיעוד בבתי החולים. אילו היו עושות כך היה המו"מ נפתח לפני זמן רב ואין להן אלא להתלונן על עצמן על כך שהדבר לא נעשה" סיכם דובר משרד הבריאות. (עש"ת למ"מ).

כלכלת חוץ

ירדן הכינה תכנית חומש לשטחים

רבת עמון — משרד התכנון בירדן סיים הכנת תכנית חומש ל"אדמות הערביות הכבושות" בגדה לשנת 1986-90 — מוסר העתון הירדני "אלראי".

ביצוע התכנית צריך לעלות על פי אומדן המתכננים 461 מיליוני דינרים (1 דולר — שווה 2.8 דינר). להשקעה בחקלאות דרושים 61.7 מיליון דינרים, לתעשייה 22.5 מיליון דינרים, לשיכון 190 מיליון דינרים, לביוב 64 מיליון דינרים, לחינוך 78.7 מיליון דינ־רים, לבריאות 34.4 מיליון דינרים ולפיתוח חברתי 10.2 מיליון דינ־רים.

בין היתר הוקצו 6 מיליון דינ־רים להקמת קרן או בנק להלוואות תעשייתיות ו־10 מיליון דינרים לצרכי תעשייה. כן הוקצו 10 מיליון דינרים להקמת חברה לשיווק חקלאי. בתחום החינוך תוכננו הקמת אוניברסיטה פתוחה (הקצאה של 5 מיליון דינרים), 24 מיליון דינרים לתגבור וקרן המו־רים, 25 מיליון דינרים לאוניבר־סיטאות ובתחום הבריאות — 25 מיליון דינרים להקמת בתי חולים חדשים. כן הוקצו 72 מיליון דינרים לצרכי דיור ו־118 מיליון דינרים להלוואות דיור.

בהקדמה לתכנית צויין, כי מספר התושבים באזורים הכבו־שים הגיע בסוף שנת 1984 ל־1,100,000 נפש למרות ש"על פי ההערכה צריך היה מספרם להגיע ל־2,674,000 נפש". "הפער" לדברי מחברי התכנית נובע בגלל ההגירה הנובעת מלחצים כלכלי־ים. כן מצביעה התכנית "על גידול דל במספר המועסקים" מאז 1967 ואת מאחר שהם עובדים בישר־אל. (ע"מ)

מצרים העלתה את מחיר הבנזין ב־25 אחוזים

קהיר — מצרים העלתה את מחירי הבנזין לשימוש מקומי ב־25 אחוז — שבוע ימים בלבד לאחר שהחליטה על צמצום ניכר במחירי הנפט הגולמי שהיא מייצאת.

מצרים, שנפגעה קשה על ידי ירידת מחירי הנפט בעולם, צי־מצמה בשבוע שעבר ב־36 אחוז את מחירי הנפט הגולמי שהיא מייצאת, כדי למנוע פגיעה נוספת ביצוא הנפט שלה.

צומצמו שערי המטבע במצרים

קאהיר — ד"ר סלמאן אבו עלי, שר הכלכלה וסחר החוץ פירסם צו פישום שערי המטבע הנהוגים במנגנון הבנקאי, כדי שיהיו 2 שערים בלבד: א. שער הבנק המרכזי הקבוע על בסיס 70 גרוש לדולר. ב. שער גמיש המוכרז מטעם מרכז הבנקים המורשים.

השער הראשון חל על מוצרים עיקריים כמו כותנה גולמית, אורז, דלק ותזקיקיו ויקבל על יבוא מוצרי יסוד בשביל סקטור האספקה החקלאות הבריאות, הדלק וההגנה וכן לסילוק התחייבויות הציבוריות החיצוניות. מטרת יי־שום השער של יבוא מוצרי היסוד נועדה לשמור על יציבות מחירי המוצרים הללו בשוק המקומי ולמנוע נטל נוסף על התקציב הכללי של המדינה.

השער השני חל על כל התש־לומים והתשואות בנפט, מלבד מהתשלומים והתשואות שבמסגרת הבנק המרכזי. כעת חל השער הזה על ההכנסות והעיסקאות שנעשו על בסיס שער של 84 גרוש. מטרת ההחלטה הזו, לצמ־צם את המספר הרב של שערי המטבע הזר הנהוגים במצרים. (ע"מ)

● מנילה — תומכי הנשיא המודח פרדיננד מרקוס הרגו אחד מתומכי הנשיאה קוראזון אקינו במהלך עצרת אנטי ממשלתית שנערכה במרכז מנילה. (רויטר-עתי"ם)

תמלוגי מפעלים ים המלח — 12 מליון שק"ח

מאת סופרנו הכלכלי

מנכ"ל חברת מפעלי ים המלח מסר לשר התעשיה והמסחר אריאל שרון המחאה בסך 12,176,944 ש"ח. סכום זה הוא תמלוג למ־משלה על הזיכיון שיש לחברה לפעול.

שר התעשיה והמסחר אמר בטקס שנערך בהשתתפות נציגי העובדים כי נעים לו לקבל את התרומה וכי החברה ראויה להיות דוגמא למפעלי תעשיה רבים בארץ. זאת במיוחד כאשר לאח־רונה ביקשו חברות רבות סיוע מהממשלה.

● מרכז או"ם, מזכיר. האו"ם חאויאר פרס דה קואיאר אשר ביום חמישי שעבר נותח לב פתוח בו בוצעו בכלי הדם שלו 4 מעק־פים, הועבר מן היחידה לטיפול נמרץ למחלקה רגילה — אמרה דוברת בית החולים בו הוא מאושפז.

נפצע בהכנת בקבוק סודה

— מאת סופרנו —

אברך ירושלמי נפצע אתמול מהתפוצצות בקבוק משקה בעת שעסק בהכנת בקבוק סודה במכ־שיר המכונה "ציק ציק".

יצרני המכשיר מזהירים את הלקוחות להשתמש אך ורק בבקבוקי פלסטיק, אך הפצוע סבר היה כי ניתן גם להשתמש בבקבוק זכוכית מצופה פלסטיק. אך כאמור בעת הכנת הסודה התפוצץ הבק־בוק והאיש נפצע ונזקק לטיפול רפואי.

הודעות

עירית אשדוד

הועדה המקומית לתכנון ובניה

הודעת פרסום שמוש חורג על פי הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 בהתאם לסעיף 149 (1)

לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה, כי הוג־שה לועדה מקומית בקשה להתרת שימוש חורג. מתכנית מפורטת מס' 111/03/3 (תיק בניה שח 10).

שם המבקש: מוסדות חב"ד אשדוד. מהות־ת.ד. 2034 אשדוד.

מהות הבקשה: שמוש חורג ממ־גורים לפעוטון בחלקה 55 בגוש 2019 ברחוב נחל הירקון 1 אש־דוד.

כל המעונין יכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד. בשעות קבלת קהל. כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שמוש חורג, רשאי להגיש התנ־גדות מנומקת בשני העתקים במ־שרדי הועדה המקומית הנ"ל תוך 14 יום מפרסום זה.

א. אזולאי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד

אגודת ישראל תל־אביב | **ועד הדירות** קרית הרי"ם לוין ת"א טל: 03-490240 | **ועד השיכון** דחסידי גור

הננו מודיעים בזה לבעלי הדירות בקריה, שעל מנת לקיים את העקרונות שעבורם הוקמה הקריה וע"פ שנמכרו הדירות (כפי שמחובר בחוזים) אין רשות למכור או להשכיר דירה בקריה בלי אישור ועד הדיירים.

מכירה או השכרה מפוקפקת אסורה ע"פ דין תורה ולא תוכל להתבצע.

כדי להקל על המעונינים אנו מרכזים את מאגר הדירות הפנויות והמעוניין למכור להשכיר לקנות או לשכור, יכול לפנות לטלפון 03-493221

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחירים

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) התשמ"ו - 1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו - 1985 (1), אנו קובעים:

1. מותר להעלות את המחיר של מצרך המתואר בטור ב' לתוספת המסווג בפרט המכס הנקוב לצידו בטור א', מעל למחיר הקובע, בשיעור שלא יעלה על השיעור הנקוב לצידו בטור ג'.
2. תחילתו של היתר זה ביום כ"ד בתמוז התשמ"ו (31 ליולי 1986).

תוספת (סעיף 1)

טור א' פרט המכס	טור ב' תאור המצרך	טור ג' שיעור ההעלאה ב־%
85.20.2020	נורות פלואורסצנטיות	17
07.02	תפוחי אדמה שהם מסוגים מוקפאים וארוזים באריזות שמעל 1 ק"ג	17
85.03	סוללות ראשוניות	15
62.01	שמיכות	6
62.02	וילונות	6
62.02	מצעים וכלי מיטה	6
62.02	מגבות רחצה ומגבות מטבח	6
60.04	תחתונים וגופיות	6
48.21	חיתולי מכנס מנייר	12
61.04	חיתולים עשויים מאריגים	6
48.21	חזיות מחוכים וקומבינזונים	6
60.03	גרביים	6

אריאל שרון, שר התעשיה והמסחר — משה נסים, שר האוצר

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחירים

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) התשמ"ו - 1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו - 1985 (1), אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של השירותים הבאים, מעל מחירו הקובע, בשיעור שלא יעלה על השיעור הקבוע לצידם בהתאם:

שירותי פיתוח סרטי צילום והדפסת התצלומים — 19 אחוזים
שירותי אשפרה וצביעה של טקסטיל — 5 אחוזים
תחילתו של היתר זה ביום כ"ד בתמוז התשמ"ו (31 ליולי 1986).

כ"ב תמוז התשמ"ו
30 יולי 1986

אריאל שרון, שר התעשיה והמסחר — משה נסים, שר האוצר

מדינת ישראל

היתר להעלאת מחירים

לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) התשמ"ו - 1985

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ו - 1985 (1), אנו קובעים:

1. מותר להעלות את המחיר של מצרך המתואר בטור ב' לתוספת המסווג בפרט המכס הנקוב לצידו בטור א', מעל למחיר הקובע, בשיעור שלא יעלה על השיעור הנקוב לצידו בטור ג'.
2. תחילתו של היתר זה ביום כ"ד בתמוז התשמ"ו (31 ליולי 1986).

תוספת (סעיף 1)

טור א' פרט המכס	טור ב' תאור המצרך	טור ג' שיעור ההעלאה ב־%
73.36	כיריים ותנורי בישול ואפיה	5
84.40	מכונות כביסה ומייבשי כביסה	7
84.19	מדיחי כלים	7
85.15	מקלטי	5
85.12.6090	מכשירי בישול וטיגון המופעלים בחשמל	7
92.11.2000	מקלטים או מפקים של תמונה וצליל	7
84.15	מקררים	5

אריאל שרון, שר התעשיה והמסחר — משה נסים, שר האוצר

חדשות הבורסה

סיכום תוצאות המסחר ליום ד', כ"ג תמוז תשמ"ו 30.7.86

מניות וניירות ערך המירים

מגמת המסחר לפי ענפים

- ★ בנקים מסחריים (שלא בהסדר): תנודות עד 1 אחוז
- ★ בנקים מסחריים (שבהסדר): עליות עד 1 אחוז
- ★ בנקים למשכנתאות: בדר"כ ירידות עד 2.5 אחוז
- ★ מוסדות מימון ענפיים: תנודות עד 1 אחוז
- ★ מסחר ושירותים: תנודות עד חמש אחוז
- ★ בטוח: תנודות עד 5 אחוז
- ★ מקרקעין: תנודות עד 5 אחוז
- ★ תעשיה: תנודות עד 5 אחוז
- ★ השקעה: תנודות עד 3 אחוז
- ★ נפט: ירידות עד 3 אחוז

סה"כ המחזור במניות וני"ע המירים 4,735.8 אלפי ש"ח. סה"כ המחזור בבנקים שבהסדר 2670.8 אלפי ש"ח. סה"כ המחזור באג"ח 8,123.7 אלפי ש"ח. סה"כ מחזור העסקות בבורסה (מניות, ני"ע המירים ואג"ח) 15530.3 אלפי ש"ח. סה"כ מחזור העסקות במקמ"ם (כולל קיזוז) 230.5 אלפי ש"ח.

המניה הפעילה ביותר בכל ענף בתמורה כספית

שם הענף	שם המניה	תמורה כספית	שינוי ב-%
בנקים מסחריים	הפעלים ש'	1146.4	+0.9
בנקים למשכנתאות	מירב 1.0	20.1	+0.0
מוסדות מימון ענפיים	שלטון א' ש'	50.2	+1.4
בטוח	הסנה ש'	64.0	+1.1
מסחר ושירותים	דלק ג' ש'	58.4	+0.0
מקרקעין	הכשרת הישוב 1.0	142.2	+1.8
תעשיה	מפעלי נייר 10.0	128.1	+0.0
השקעה	ישום אחזקות	131.6	+1.2
נפט	יואל 5.0	16.2	+1.1
מניות הנסחרות במס"ח	גזית מ'		+0.0

המניה בעלת התנודה הגבוהה ביותר

שם הענף	שם המניה	שינוי ב-%	שער
בנקים מסחריים	הספנות א' 0.5	-5.3	762.0
בנקים למשכנתאות	יצפור 1.0	-8.0	1500.0
מוסדות מימון ענפיים	מרכז קבלנים 5.0	-6.5	430.0
בטוח	מנורה 1.0	-8.1	6851.0
מסחר ושירותים	ניקוב מחשבים 1.	-10.0	7620.0
מקרקעין	לומיר 5.0	-6.5	1375.0
תעשיה	ברשון 5.0	-10.0	361.0
השקעה	חירון 5.0	-6.9	679.0
נפט	דלק חיפושי נפט 1.	-5.0	3040.0
מניות הנסחרות במסח	גזית מ'	+0.0	231.0

ריכוז מגמת המסחר

הפסקת מסחר — 56; ללא שינוי — 115; סה"כ עליות — 136; סה"כ עליות בשיעור של מעל 5% — 7; קונים בלבד — 2; סה"כ ירידות — 114. סה"כ ירידות בשיעור של מעל 5% — 17, מוכרים בלבד — 4.

מגמת המסחר של אג"ח צמודות למדד

- ★ 3% אג"ח הצמדה מלאה: יציבות ועליות קלות
- ★ אג"ח 4.25% הצמדה מלאה: יציבות וירידות עד אחוז
- ★ אג"ח 80% הצמדה: יציבות

מגמת המסחר של אג"ח מסוגים שונים

- ★ אג"ח "ברירה כפולה": בדר"כ יציבות עם תנודות עד שני אחוז.
- ★ אג"ח הנסחרות במס"ח: בדר"כ ירידות עד חצי אחוז.

הודעות

בית הדין הרבני האזורי פתח־תקוה

הוגשו בפני בית הדין בקשות למתן צווי ירושה בתיקים המפורטים להלן. כל המבקש טובת הנאה או המעוניין בעזבון שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יבוא לבית הדין ויסמור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו. שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

תיק 3976/מד — בענין ירושת המנוחה חיה רוזנברג שנפטרה ביום ט' בתשרי התשמ"ה (5 באוקטובר 1984) המבקשת: כלה לבדנסקי.

תיק 3995/מד — בענין ירושת המנוח אהרן בירנבלוט שנפטר ביום כ"ב בסיון התשמ"ו (29 ביוני 1986) המבקשת: שושנה בירנבלוט.

תיק 4000/מד — בענין ירושת המנוחה לאה בארגל שנפטרה ביום ו' בסיון התשמ"ח (13 ביוני 1968) המבקשת: אלקה קירשנר.

תיק 4029/מד — בענין ירושת המנוחה שלי יעקובין שנפטרה ביום י"ב באייר התשמ"ו (21 במאי 1986) המבקש: יוסף יעקובין.

תיק 4035/מד — בענין ירושת המנוחה גורג'יה בצראוי שנפטרה ביום י"ג בסיון התשמ"ו (20 ביוני 1986) המבקש: יצחק בצראוי.

הרב א. פיירר
המזכיר הראשי

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי, ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965 כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: תכנית מס' 1952 א', שינוי מס' 1/82 לתכנית מס' 1952.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: ירושלים, שכ' בית הכרם, רח' בית הכרם מס' 22 פינת רח' חוטא. גוש 30150 חלקה 30. הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.

עיקרי הוראות התכנית: (א) הגדלת אחוזי הבניה הקיימים מ־78.2% ל־88.9%. (ב) הפיכת המתקנים בשטח של 143.09 מ"ר לארכיב.

הודעה על הפקדת השינוי האמור, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3308 מיום 6.3.86 עמ' 1490. השינוי האמור, בצורה שאושרה הועדה המחוזית ביחד עם התשריט המצורף אליו נמצא במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. רח' הלל 23 ירושלים.

18.7.86

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

תיק בנין: 5/18676

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת לאחוזי בניה ברחוב מימון מס' 18 גוש 6974 חלקה 55.

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בנ/70/40

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר פרנסיסקו שמואל ובהירות הגישו לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בבנייה בגוש 657 חלקה 151 ברחוב מצרי סיאן 5 בירושלים. והיינו: הקלה באחוזי הבניה בשעור של 4.63% מעל 50% המותרים ובדבר בניה בקיר משותף.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200-1400.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

נישואין

בלשכת הרבנות בני ברק

- זית יצחק ב"ב — כהן תמר י"ם.
- הורוביץ אליעזר נחום ב"ב — גוטליב שרה בלומה חיפה.
- ארמה מרדכי אפקים — אפשר ישראלה בני התקוה.
- קורניק אברהם משה ב"ב — דינגר שולמית ב"ב.
- גלן (גמליאלי) רוני אהרון ב"ב — ערמי אירית חולון.
- שוקר אבנר ראש העין — דהרי לאה הרצ־ליה.
- חזקיה עזרא רמת פנקס — אבוגל מרצדס אבריה.

לוח המודיע

****

דירות ובתים

****

ירושלים

למכירה

★ 2 והול שימושי + אפשרות להרחבה בשכונת אחוה ק"ב "זורד" 52,000 02-245258 מ־10:30

בדמ"פ

★ בהזדמנות!! בקטמון שכון רב־טוב, 3 גדולים + מרפסות ק"א, 02-636428

★ בקטמון בבנין חרדי 3 + מטבח גדול + דוד"ש הסקה ב"י תית 32,000 כיוונים 02-668344

קייט

★ בעזרת תורה 4 חדרים מיידי עד כ"ח אב (אפשרי לחלק) 02-814385

★ באזור גאולה 4 מאוררת + טלפון מ"ב עד י"ט אב (02)286306

★ 3 מאורדות במרכז ליד גאולה לשבוע — 10 ימים מ"ב אב 02-822520

★ ב"ים בגשר החיים מרוהטת 3 + טלפון 8 מיטות מי' אב 03-792972

★ באונסדורף דירת 3 חדרים קומה נוחה מיידי, לתקופה קצרה 02-815445

★ לקייטנים! במרכז ירושלים להשכרה דירת 4 חדרים, חדשה ויפהפיה 02-243196

★ דירה/חדרים להשכרה בק. צאנז נתניה הדירה בירושלים 02-827371, במחיר הזדמנות

בערי הארץ

קייט

★ להשכרה בקרית צאנז נתניה מאורדת 5 חדרים + מרפסת כפולה קרוב לים מ"ב אב עד כ"א אב 053-23965

קורסים

★ מיוחד! חשוב! ליותר סיפוק והנאה בלימוד לפיתוח הביטחון העצמי במצבי לחץ ויכולת ההשגים האישית, חוג מיוחד גם לבחורי ישיבה מגיל 18 ומעלה במסגרת החוגים החודשיים "דרכי אנוש": 03-768349

מכירות

★ מכונת ריקמה תעשייתית חדשה למכירה קונסו (consew) יפנית, 053-63781

נקיון ופוליש

★ טיפ־טופ, נקיון יסודי + פוליש + הדברה חינם, עבודה מעולה + אחריות 03-789716

שונות

★ לביהכנ"ס ברמות דרוש בתרומה ארון קודש + ארון לספרים + ספרי קודש 02-828484

הודעות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

תיק בנין: 4/276-010

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממחסן במתחם למרפאה לתקופה של 10 שנים ברחוב ויזל מס' 10 גוש 6215 חלקה 188.

בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

תיק בנין: 105-0008

הרינו מודיעים בזה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למשרד ל־5 שנים אחרי אישור תכנית "ן" ברחוב שד' רוטשילד מס' 105 גוש 6935 חלקה 111.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

שערים יציגים במטבע חוץ

יחידת המטבע	השער בשקלים
דולר ארה"ב:	1.4925
ל"יש:	2.2290
מר"ג:	0.7038
פר"צ:	0.2172
פר"ש:	0.8768

לוח היום

בס"ד יום ה' פ' מטו"מ
כ"ד תמוז מ"ו

הדף היומי בבלי: קדושין כ"ח
ירושלמי: מגילה י"ד
משנה יומית: אהלות ז, א-ב
הלכה יומית: או"ח קפ"ג, ג-ה

סו"ז בא"י

קריאת שמע	8.25
תפילת השחר	9.51
שקיעת החמה	7.40
מחר	
עלות השחר	4.06
נץ החמה	5.50

קול הדף

לשמיעת השעור בדף היומי טל. 243121-02 241112-02. השעור מתחיל בכל תחילת שעה.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: פרקש, רח' הפלמ"ח 28
תל־אביב: דוזה, רח' אצ"ל 52 שכ' התקוה. לב העיר, רח' אחד העם 69
בני־ברק: המנ"ק, רש"י, רח' רש"י 13
חיפה: הנשיא, שד' הנשיא 33
הקריות: מוצקין, שד' השופטים ק. מוצקין
פתח־תקוה: רסל, רח' רוטשילד 89
נתניה: תרופה, רח' הרצל 2
בת־ים: המרכז, כיכר וייצמן חולון
חולון: בת ים רח' בלפור 45
אשדוד: קופ"ח כללית
שעות הפתיחה של בתי המרקחת מוגבלות בדרך כלל עד 10 בלילה.

תורנות בתי חולים

ירושלים: נשים — הר הצופים, ביקור חולים, אורתופדיה, עיניים — שערי צדק, א.א.ג. — בקור חולים.

המודיע
עתון יומי — ירושלים

המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל
העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל
•
איזור התעשיה מקור ברוך רח' יהודה המכבי 5
טל' 8-539255 • ת.ד. 1306
•
דפוס "הדף", בע"מ
•
הפשה: ג'רוזלם פוסט
•
סניף ת"א: אלנבי 132, ת"ד 1869 טלפון 624353
בשעות הערב: טלפון 614950
•
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן

מדינת ישראל

משרד התעשיה והמסחר

מחירים מירביים לחיתולים, הלבשה תחתונה, כלים

בתוקף מיום כ"ג בתמוז התשמ"ו (31.7.86)

שם המצרך	היצרן	תאור המצרך	המחיר בש"ח במכירה לצרכן כולל מע"מ	המחיר בש"ח במכירה לצרכן באזור אילת
חיתולי מכנס	חוגלה	חד־פעמי עם גומי, גדלים שונים, סופרים	10.50	8.86
חיתולי מכנס	מוצרי נייר עמיר	חד־פעמי עם גומי, גדלים שונים, טטנקים	10.50	8.86

שם המצרך	היצרן	הרכב המצרך	המידה	המחיר בש"ח במכירה לצרכן כולל מע"מ	המחיר בש"ח במכירה לצרכן באזור אילת
תחתונים לגבר ריבוע	"דוסקי" טריקו ותפירה בע"מ	100% כותנה	42	5.08	4.41
תחתונים לגבר ריבוע	"לודזיה" בע"מ	100% כותנה	42	5.08	4.41
תחתונים לגבר ריבוע	"סריגמיש"־סן בע"מ	100% כותנה	42	6.02	5.24
תחתונים לגבר חלק	"לודזיה" בע"מ	100% כותנה	42	5.22	4.54
תחתונים לגבר חלק	"דוסקי" טריקו ותפירה בע"מ	100% כותנה	42	6.90	6.00
תחתונים לגבר חלק	"סריגמיש"־סן בע"מ	100% כותנה	42	5.24	4.56
גופיות לגבר ריבוע	"לודזיה" בע"מ	100% כותנה	42	5.54	4.82
גופיות לגבר ריבוע	"דוסקי" טריקו ותפירה בע"מ	100% כותנה	42	5.42	4.70
גופיה לגבר חלק	"לודזיה" בע"מ	100% כותנה	42	6.69	5.82
גופיה לגבר חלק	"דוסקי" טריקו ותפירה בע"מ	100% כותנה	—	6.66	5.79
גופיות לגבר ריבוע	"סריגמיש"־סן בע"מ	100% כותנה	42	6.32	5.49
מגבות רחצה לפנים - ג'קרד צבעוני	"אוקינוס תעשיות בע"מ"	100% כותנה	50×100	13.10	11.40
מגבות רחצה לפנים - פסטל בהיר	"א. ודינון בע"מ"	100% כותנה	50×90	12.19	10.60
מגבות רחצה לאמבטיה - ג'קרד צבעוני	"אוקינוס תעשיות בע"מ"	100% כותנה	75×140	29.45	25.61
מגבות רחצה לאמבטיה - פסטל לבן	"א. ודינון בע"מ"	100% כותנה	70×130	24.30	21.14
חיתולים טטרה - 6 יחידות	"כיתן" בע"מ	100% כותנה	80×80	17.21	14.97
חיתולים טטרה - 12 יחידות	"אריה"	100% כותנה	80×80	21.58	18.76
חיתולים טטרה - 6 יחידות	"אריה מטבחים"	100% כותנה	80×80	15.92	13.84
סדין לבודד	"כיתן" בע"מ		220×150	21.89	19.04
סדין לבודד בסימון פייר קרדן ריקמה	"כיתן" בע"מ		220×150	23.42	20.36
סדין כפול	"כיתן" בע"מ		220×200	27.41	23.84
סדין כפול בסימון פייר קרדן ריקמה	"כיתן" בע"מ		220×200	29.56	25.68
ציפה לבודד	"כיתן" בע"מ		220×150	41.55	36.14
ציפה לבודד בסימון פייר קרדן ריקמה	"כיתן" בע"מ		220×150	44.45	38.65
ציפה כפולה	"כיתן" בע"מ		220×200	55.06	47.88
ציפה כפולה בסימון פייר קרדן ריקמה	"כיתן" בע"מ		220×200	58.92	51.24
ציפית	"כיתן" בע"מ		70×50	6.52	5.67
ציפית בסימון פייר קרדן ריקמה	"כיתן" בע"מ		70×50	6.98	6.07
סדין עם גומי למיטה בודדת	"כיתן" בע"מ		190×70	17.25	15.00
סדין עם גומי למיטה בודדת בסימון פייר קרדן ריקמה	"כיתן" בע"מ		190×70	18.44	16.04
סדין עם גומי למיטה כפולה	"כיתן" בע"מ		190×140	28.54	24.80
סדין עם גומי למיטה כפולה בסימון פייר קרדן ריקמה	"כיתן" בע"מ		190×140	30.54	26.55

תמסורת פרסום בטלפון 02-522717/533444

מאת ש. לרנר

הסכנות שבימי החופש הגדול

עומדים אנו ומהרהרים בנהג שנשתרש ברחובי תבל, ולא פסח גם על ישראל, לשחרר את הנוער מלימודים חדשים תמימים, ושחרור זה משמעו, הוצאת הילדים ממסגרת, שבלעדיה עלולים הם ליפול רח"ל בכל המובנים. החדשים שנבחרו הם חודשי יולי אוגוסט, חדשים שבהם החמה יוצאת מנרתיקה, החום גדול ומקשה על הלימודים.

תחילה ננסה לעמוד על הצד החיובי שבהנהגת החופש־הגדול, ואח"כ ננסה לעמוד על ההבטים השליליים שבחופש זה, על הסכנות הטמונות בחופש זה, ומה מוטל עלינו לעשות, בכדי להפחית מה שיותר את התופעות השליליות העלולות להתלוות לחופש זה. אין אנו באים להילחם בעצם תופעת הנהגת החופש, מפני שקשה לאדם להלחם כדפוסי־חיים מקובלים, וזהי מציאות שחדרה לחיינו, וממילא לא נוכל לשנותה, ברם למרות הכל, אסור שננהג כה כבת־היענה, המטמינה את ראשה בחול, מתוך שע"י אי ראיית הסכנה תנצל ממנה.

הנימוקים להנהגת החופש הם: הילדים אינם בנויים מברזל, עצביהם אינם עשויים מפלדה, ולאחר עשרת חדשי לימוד, לימוד המלווה במתח נפשי רב, שקידה על הלימודים שאינם קלים, מבחנים הגורמים לתלמידים מתח רב, לאחר כל הנ"ל זקוקים הילדים למעט שחרור, הפגת־מתח ורענן, למעט מנוחה ונופש. ומנוחה גופנית ונפשית זו תפיח בהם רוח חדשה ועי"ז יוכלו להתיישב אח"כ ללמודים במלא המרץ.

ולא רק התלמידים זקוקים למנוחה ונופש, מחנכיהם זקוקים לכך הרבה יותר מהם, כל מי שמתמצא מעט במקצוע הקשה והמסובך של חינוך והוראה, יודע היטב את גודל העול והמאמץ המוטל על שכמו של המחנך המחנכת במשך כל חדשי הלמודים. ובפרט כשמדובר במחנך שאינו עושה ח"ו מלאכתו רמיה, מחנך כזה נתון לעול קשה ומתח מתמיד. מחד גיסא — ההכנות לשיעורים, ומאידך גיסא העבודה בשטח, הן בשטח הקניית הידיעות לתלמידים, והן בשטח הפעולות לחינוכם הטוב, ובכל כתה יש מיגוון רחב של תגיכים, מאמץ רב דרוש בכדי להקנות הידיעות החינוך לטובים שבכתה, ועאכו"כ לחלשים שבהם, כאשר ביניהם לא חסרים תלמידים שהם קשי־חינוך, ותלמיד אחד כזה יכול למוטט את עצביו של המחנך רח"ל, ובפרט לאחר תקופה של טרום־חופש, שהיא מלווה במבחנים רבים וכו' מאמץ נפשי לא מבוטל.

חישוב נוסף, המזג האויר הקייצי, החום הלוהט והשרב המייבש, מקשים על לימודים סדירים, כושר הריכוז בימים אלו מתמעט, ולכן יש צורך בחופש־הגדול.

ואולם, לכל מטבע שני צדדים, הבה ונזהר מעט בתופעות השליליות של החופש הגדול, כמגרעותיו, ונעשה אח"כ לעצמנו מאזן, לחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה.

כל מי שהתבונן מעט בתורתנו הקדושה, ובדברי רבותינו ז"ל, יודע היטב שכל ילד נוצר עם "שותף" צמוד, המלוה אותו עשרים וארבע שעות ביממה, הלא הוא היצר הצורר, שאין לו שום מגבלות שבעולם, אין הוא זקוק לאכילה שתיה ושינה, ואין לו את כל אותן המיגבלות של ילוד שוכן הוא בתוך תוכו של כל אדם, הוא לוחם מנוסה וותיק, לזכותו נסיון וותק מקסימלי של חמשת אלפים ושבע מאות וארבעים ושש שנה, הודות לפעילותו העקבית והמתוחכמת כבר הצליח ללכוד ברשתו אנשים מכל הסוגים, חכמינו ז"ל לא נרתעו לומר שאין אדם בעולם שתהא לו "תעודת ביטוח" מפני פעילותו.

ומי לנו גדול מיצחק אבינו ע"ה, שהיה מכונה עולה־תמימה, נעקד על המזבח לעשות רצון אבינו שבשמים, ומדוע פשט את צוארו, מפני שאביו אמר לו שזהו רצון הבורא. למרות שהוא עצמו לא שמע זאת מפני הקב"ה, חכות עקידה זו אנו תובעים מדי יום ביומו, ולמרות גדולתו אמרו חז"ל שהקב"ה לא השרה את שמו עליו — לומר אלקי יצחק אלא רק לאחר שהיה סגי־נהור רח"ל. ומכאן מכל ללמוד שאין אף אחד יכול להיות בטוח בעצמו. ובשילהי מס' קידושין מצינו על אנשים גדולים, אנשים שהיו במדריגת מלאכים ושרפים, ואעפ"כ כאשר זלזלו בכוחו של היצה"ר — לא השתלם להם, ומה אנו לעומת ענקים אלו.

בל נשכח, רובם־ככולם של בני האדם, תורתם אינה נקיה לגמרי. ומעשיהם מהולים בכל מיני פניות ונגיעות, ואעפ"כ זקוקים הם לסייעתא דשמיא, מידבית, שלא יפלו ברשתו של השטן, ועאכו"כ כשמדובר בילדי ישראל, תנוקות של בית רבן, שעל הבל פיהם העולם קיים. תורתם נקיה וזכה, וחשובה עד לאין ערוך בשמים, שאכו"כ שהיצה"ר חפץ להכשיל ולהרוס אותם רח"ל, והוא אורב להם בכל עת.

זאת ועוד.

אל נסתכל על הילדים הללו במבט שטחי, ילדים אלו הם דור־העתיד שלנו, הילדים הללו עומדים בשנים הגורליות שלהם, אלו הם שנים שבהם הילד צריך לעצב את דמותו, וכמו שכינו זאת חז"ל בתואר "נייר חלק", ואף הרבו להפליא את הלימוד של גירסא דינקותא ואת הילדים הללו צריך להוציא מן הלימודים למשך חודשיים־תמימים?... — על לימוד התורה הורנו חז"ל, שהמתנתק מן התורה מעט, גומלת לו היא לו ומתרחקת ממנו הרבה יותר, ואם באנשים מבוגרים כך, בילדים עאכו"כ. וכאשר הילד יוצא ממסגרת הלימודים במשך חדשיים, הגם שזה לא רק חדשיים, שהרי כאשר הילד חוזר אח"כ לספסל הלימודים — לא באותו יום מצליחים להכניסו למסגרת. ובפרט כשמדובר בילד חלש, שהוריו מחנכיו עמלו עמו תקופה ארוכה, עד שזכו להעלותו על דרך המלך, ועתה — ברגע אחד — מתנתק הוא מהלימודים, האם זוהי תועלת עבורו. האם מקשים בכך על שאיפת היצה"ר או שפותחים בפניו את הדלת רח"ל?

ולא רק על איבוד הלימודים אנו זועקים, כי אם על כל מערכת הפעילות החינוכית שהושקעה בתלמיד במשך עשרה חודשי הלימוד, הן בשטח ההתנהגות והן בשטח המשמעת, הבריחה מן הריקנות וכדומה, כל הדברים הטובים שעליהם עמלו ההורים והמחנכים במשך השנה, ועתה, בימי החופש הגדול, כל אותם השגים מועמדים בסכנה.

והעיתוי אשר נבחר לימי החופש והמנוחה — אומלל הוא, והאמת היא שעיתוי זה לא נבחר ע"י גדולי התורה, עיתוי זה נבחר ע"י עמי העולם, אשר לגביהם — כל המושג הזה ששמו חינוך, שונה הוא בתכלית ממושגי התורה. והם — לדעתם המשובשת — בחרו בזמן מתאים. לשיטתם נוצר האדם בכדי להגיע אל תענוגי העוה"ז ועיתוי זה מתאים לשאיפה זו. משא"כ לגבינו, בהיותנו הולכים בדרכי התורה, המלמדת אותנו שהאדם נוצר רק בכדי לעשות רצון בוראו, והשקיעה בתענוגי העוה"ז אינם רצון הבורא, וכדברי החובות־הלבבות הכותב, שכשם שאי אפשר לאחד אש ומים בכלי אחד, כך לא יתאחדו אהבת העוה"ז ואהבת העוה"ב באדם אחד. וא"כ עלינו לעשות חישוב ושיקול נוסף, האם הימים הללו מתאימים להוצאת הילדים לרחוב.

הרחובות, בכללותם, אינם מוסיפים לתלמידים אהבת הבורא ואהבת התורה, ועאכו"כ כשמדובר בימי הקיץ הלוהטים, כאשר ברחוב מסתובבים אנשים, אשר איבדו את ההגיון האנושי והסירו מעצמם כל רגש של בושה, אנשים ההולכים בלבוש, שהפרוץ שבו מרובה על העומד, וידוע שכל ראיה כזו פוגמת בנשמה. בימים הללו מוציאים את הילדים ממסגרת הלימודים, היתכן?

בימים עברו ידעו שהת"תיים לא נטלו חלק בחופש זה. כיום לצערנו, יש כבר ת"תים שהצטרפו למעגל נופשים זה (אם כי לא לתקופה כה ארוכה של חודשיים ימים) והשאלה הנשאלת: האם זה מוצדק, יתכן וצריך להקל את עומס הלימודים בימים אלו, להפחית את הכמות, אך לא לבטל כליל.

אין אנו מתיימרים שנצליח לעשות מהפיכה בשטח זה, בכל אופן, מחובתינו להתריע על הסכנות הכרוכות בחופש זה, למען ידעו ההורים את הסכנות המצפות לילדיהם, וכאשר הבעיה תהיה ברורה, יוכלו להתמודד עמה ביתר קלות, כיה"ר.

בת"ת "אמת ואמונה" בבני ברק מלטשים יהלומי הנפש

עם כשלוש מאות תלמידים (כ"י), 8 כיתות לימוד, 2 כיתות גן, מחזור שלישי שמסיים השנה — זהו מאזן השנים מבורך לסיכום 12 שנות פעולה בהן הוחל מן היסוד/חנוכת הבית והמעבר אל הבנין החדש בימים אלה הם מאורע נוסף שיש בו להצביע על יתרת המאזן החיובי בסיכומם של שנות מאבק על הקיום, בניה ויצירה

— מאת ד. יוסף —

מבחוץ נראה הבנין כשלד בנין לא גמור, השלט מעל חזית הכניסה מכריז ברוב כבוד, תלמוד תורה "אמת ואמונה" דחסידי סלונים בני ברק. הדלתות "המהוגנות" מסגירות את הסוד. מלאכת השלמת הבניה החיצונית — ציפוי הבנין נדחתה לשלב מאוחר יותר. הסיבה מובנת... גם מה שנבנה עד כה היה מסירות נפש והקרבה עצמית של ציבור חסידי סלונים. בניסים ממש.

מבפנים, כמעט כמו בנין עתיק. לא, לא ח"ו במראה הפיזי, אלא, בפעילות החינוכית והרוחנית, פעילות כיתות הלימוד על מוריהם ותלמידיהם היו כמעט כמו שהם פועלים כאן כבר תקופה ארוכה מאד. לא הרגישו את חבלי המעבר. הסדר שרר בכל. אמנם אפשר היה לחוש בחסרונם של כרזות ותמונות, של "קישוטי כיתה" שעוד לא אורגנו. הלמות הפטישים של הפועלים, הפריעו אי פה אי שם, אולם השלווה החינוכית שהיא חלק מן המאפיין תלמוד תורה זה, שררה בכל.

מה מייחד תלמוד תורה של חסידי סלונים בעיר כמו בני ברק, שאלנו את מנהל הת"ת הרב מרדכי ויכלדר. במקום להתחיל בהרצאות ארוכות ופילוסופיות, העדיף לצטט את דבריו של כקש"ת האדמו"ר מסלונים בעת חגיגת חנוכת הבית שנערכה לפני כשבועיים: מדוע אין מכריזים על פרס ל"חתן המידות" הקשה האדמו"ר שליט"א, כבר מורגלים אנו בחתן המשנה, חתן הלכה, חתן גמרא. החינוך למידות טובות הוא אחד הדגשים שבהם מתאפיין תלמוד תורה סלונים, והוא כמובן מוטיב מרכזי בכל נושא החינוך של קהילה חסידית חשובה זו. כמובן שיש גם לזכור, כי חינוך בכלל הוא העצם והלשד של משנת סלונים ובמיוחד במשנתו של האדמו"ר שליט"א הממשיך בזה את מסורת האדמו"רים והמשפיעים של העדה הקדושה, עוד מאז ימי התייסדותה והתבססותה בסלונים ובברנוביץ.

מאורע חגיגי זה של חנוכת הבית הוא הזמן המתאים לסיכומים. 12 שנות פעילות שהחלו בפתיחת כיתות גן בת מספר מצומצם של ילדים שהלכה והתמלאה תוך כדי אותה שנה והחדר בה זכה התלמוד תורה לפריסה ושגשוג, עד שהיום הוא מתפקד כ־10 כיתות באיכלוס מלא כאשר על הדלתות מתדפקים תלמידים רבים שאין אפשרות לקבלם, בודאי שלא בכיתות הצרות והקטנות שבו שכן עד עתה.

הת"ת נוסד בחדר קטן שהופרש בבנין של בית המדרש דחסידי סלונים בבני ברק ברחוב רבנו בחיי, והיה לו לבנין זה בבחינת נס שהיה בבית המקדש. עומדים צפופים ומשתחוים רווחים. הבנין הקטן שבתחילה לא ידעו איך לשכן בו כיתה אחת הלך והשתכלל עד שלבסוף הכיל 10 כיתות מלאות, כמובן תוך אילתורים ואילוצים, ניצול כל המבואות והפרוזדורים והמחסנים, בעזרת נשים, והאולם. כאמור, עם המעבר נמשכים הלימודים כדבר המובן מאליו, תוך ניצול הרחבת הדעת של הדירה הנאה.

זכורתי לך חסד נעורים: מזכירים לנו את קבוצת המייסדים שעמדה על האבנים ועד היום הזה, הי"ה הרב מאיר לוריא, ראש כולל חלקת יעקב הרב משה וינברג משגיח רוחני בישיבת כתר ישראל, הרב עזרד לויפר והרב צבי לוריא.

כאמור, מכיל הת"ת 10 כיתות מהם 2 כיתות גן. כ־20 אנשי צוות ההוראה עושים מלאכה באמונה ומעולה. שמעו של הת"ת יצא בכל העיר בני ברק ואף מחוצה לו. תוך שאנו מדברים נכנס שליח שמביא מכתב המלצה מרב חשוב לקבל ילד — תוך שנת הלימודים — שהוריו הגיעו זה עתה העירה וכבר שמעו עוד לפני כן את שמעו של "אמת ואמונה". רבים מילדי הת"ת הם תלמידים מבתים שלא מחסידי סלונים, בעצם מכל החוגים, גם חסידיים וגם מתנגדים לכל גווניהם. שההורים בחנו ומצאו שהחינוך ומגמותיו של אמת ואמונה תואמים את שאיפותיהם ורצונותיהם.

צוות ההוראה מורכב מאברכים בוגרי ישיבות קדושות לכל גוניהם, כל אחד מהם בעל נסיון מוקדם של כמה שנים במקומות אחרים. השמים דגש בעבודת החינוך לעומקה, פחות להסתפקות ב"רמת הלימודים", אלא יותר לחינוך האישית של התלמיד. לעיצוב אופיו, למידות טובות, לירא"ש, לאמונה וכו'. "כל תלמיד הוא בבחינת יהלום אך הוא זקוק לליטוש ועיבוד". כאן מלטשים את יהלומי הנפש" — מסכמים אנשי הצוות החינוכי עמם שוחחנו.

10 הדיברות לחינוך — שעליהם דיבר כקש"ת האדמו"ר מסלונים באחת הפגישות הקבועות עם צוות ההוראה בת"ת, הם המנחים את המלמדים ואת ההנהלה, שיחותיו של האדמו"ר שליט"א מודפסות ומופצות בין כל צוותות ההוראה של חסידי סלונים והם כקו מנחה וקובע בדרכי ובעבודות החינוך.

תכנית הלימודים וספרי הלימוד הם כמקובל בכל מוסדות החנוך החרדי בארץ. שפת הדיבור היא עברית בהברה אשכנזית.

סיפורו של הבנין הנוכחי הוא סיפור מרתק של התגייסות ומסירות נפש של קבוצה חסידית, של אברכים צעירים, שהחילו כל אחד מכספו הפרטי מאות דולרים, מהם שמכרו תכשיטים אישיים, מהם ששברו חסכונות, כדי לחלץ את הבניה שהיה חשש שתיתקע באמצע. הרב ויכלדר מציין שאת הקרקע העמידה בשעתו עירית בני ברק לרשות הת"ת, היה זה בתקופת כהונתו של הר"ר שמואל רנברג, כראש העיר שנחלץ לסייע לת"ת סלונים במצוקתו. במיוחד צויינה גם עזרתו המתמדת והמלאה של המנוח העסקן האגודאי והמסור הרב שמעון סירוקה ז"ל שכיהן כסגן ראש העיר ואחראי על תיק החינוך. ראש העיר הנוכחי הרב משה אירנשטיין מגלה עניין רב בבעיותיו של הת"ת ואף נחלץ בכל כחו לאשר תוספת קרקע כדי שיוכלו לפתח מגרש משחקים לילדים. הקרקע נלקחה ממכסת השטחים הציבוריים שהוקצו על ידי אגודת הבניה קרית אלחנן שנבנתה על ידי צעירי אגודת ישראל. במקום זה הולכת ונבנית קרית חינוך שבה שוכנו על שטח קרקע קטן יחסית 4 ת"תיים ועוד מספר מעונות יום, כולם זוכים להארת השכונה הטובה עם קרית רמת אלחנן ותושביה החרדים, בהנהלת אמת ואמונה ציינו, במיוחד את הקשרים שכבר נרקמו עם רבה של השכונה הגר"י זילברשטיין שכמו שגדל והתחנך במוסדות סלונים זוכר לה חסד נעורים ומסייע וקשור לכל נשוא המובא בפניו.

הנהלת הת"ת המקומית נשאת בעול השוטף, אך היא סמוכה ונשענה בעול המימון העיקרי, על גווה ואחריותה הישירה של הנהלת ישיבת "בית אברהם" בירושלים שראשיה ומנהלה הרב דוד וינברג, הם המכוונים את המהלכים תחת הנהייתו הישירה של האדמו"ר מסלונים.

בי"ב סיון לפני שלש שנים — יום ההילולא של כקש"ת האדמו"ר בעל "ברכת אברהם" מסלונים הונחה אבן הפינה. בחגיגה זו השתתפו גדולי הדור, אדמו"רים ראשי ישיבות, ורבנים.

במשך התקופה היו אפילו כמה משברים עד שנדמה היה שהבניה תתקע ח"ו באמצע. אך, כאמור, היחלצותם של ציבור החסידים, לאור קריאתו של כ"ק האדמו"ר, ללא כל עזרה ממשלתית, או תקציבים ציבוריים אחרים — הושלמו 2 הקומות המרכזיים שבהן כיתות הלימודים, שני קומות הנוספות, המיועדות לכיתות מקבילות מצפות להשלמתן וכן קומת המרתף האולם הגדול אשר לכך דרוש תקציב של 3־4 מאות אלף דולר נוספים, שלפי שעה אין ההנהלה יכולה לקבל על עצמה עול כספי כה כבד.

כאמור, שני מחזורים כבר סיימו את הת"ת ועתה מסיים השלישי, כל הבוגרים התקבלו לישיבות קטנות חשובות, הצוות אינו מכוין את התלמידים לישיבת סלונים דוקא, אם כי כמובן באופן טבעי הקבוצה היותר גדולה פונה לשם. בגאווה בלתי מוסתרת מזכירים את ההתבטאויות של רמי"ם וראשי ישיבות קטנות המציינות את התלמידים הבאים מ"אמת ואמונה" כאחת הקבוצות היותר טובות, אם לנקוט לשון המעטה.

בשיחותו של האדמו"ר מסלונים בעת חגיגת אבן הפינה ציין שהבנין הנוכחי היא הבנין הז' לשושלת המבנים של חסידי סלונים בארץ ומכאן חביבותו הגדולה "הקב"ה אוהב שביעיות" ציטט את מאמר חז"ל. חנוכתו של הבנין שצויינה בשורה של אירועים פומביים ופנימיים, מהווה אם כן ציון דרך חשוב בחיי קהילה חשובה זו.

כקשי"ת האדמו"ר בעל ברכת אברהם זצ"ל בעת ביקור בת"ת בבני ברק. הצוות זוכר בערגה את העידוד והברכה שזכו להם בראשית דרכם על ידי האדמו"ר זצוקל.

הקהל הרב בחגיגת חנוכת הבית

שולחן הנשיאות בחגיגה

בנימין כהנא

מצא את ההבדלים

כל אחד מאתנו מכיר את התופעה, אם מתוך מראה עינים, ובדרך כלל מתוך שחי חויה זו כעצמו בתקופת ילדותו, ובבגרותו כהורה לילדים.

מי מאתנו לא היה פעם בים, המבוגר הולך לרחוץ במים, והילד עיקר חויתו שפת הים, החול, יושב לו הילד בחול, ומשחק בו, חופר בו בחול, ממלאו מים מן הים, והנה הוא יושב לו בתוך בריכת שחיה ענקית.

מגבל הוא בחול ומים, חופר ובונה, והנה ארמון מלכים ממש בנוי לתפארת, עוד רק חומה חלקה וכדורה חסרה לארמון, שוב מאסף הילד חול מסביבותיו, ובונה מוקף הארמון חומת ענק, והילד־כמלך בארמונו ממש. ניר עתון מורפס נהפך לאנית ענק השטה במרחבי הים. תן לילד גלגל פלסטי פשוט, הושב אותו על כסא, והוא נוהג במכונית כזקן ורגיל, הוסף עוד כסאות ועליהם ילדים מאחוריו, והוא כבר נוהג אוטובוס גדול. בובה מבלויי סמרטוט נהפכת לתינוק של ממש עם עינים אף ופה, וכשהילד המשחק בה ישמיע קולות בכי, הרי הבובה היא תינוק חי ונושם, ואף בוכה מרעב. הן זוהי מלכות הפלא של הילדים.

לתאורים כאלה מעולם הילדים ישנה הגדרה יותר ענינית — "עולם הדמיון", הרי כל התאורים האלה הם בסך הכל עולם ענק של דמיונות, הילד תופס ומסתכל בדברים בפרופורציות התואמות אותו, והוא חי בעולם מופלא של דמיונות. עולם זה של דמיון מביא את הילד גם ליחס לעצמו כחות ומעשים אשר אינם בו כלל, ואין באפשרותו לעשותם, ילד יושב באוטובוס מחזיק בידיות במושב שלפניו, ובכל סיבוב של האוטובוס הוא דוחף בכח כלפי ימין או שמאל לפי סיבוב האוטובוס, או פעמים מסובב את ידיו כאילו אוחז הוא בהגה, בשעה שהילד עושה זאת טמונה בעומק מעשיו ומחשבתו הרגשה שהוא אכן באמת עוזר בכך לאוטובוס להסתובב ימינה או שמאלה, גם כאשר הוא יושב בלונה פארק במתקן דמוי אוירון; המסתובב, ועולה ויורד, אוחז הילד בהגה שלפניו מסובבו לכאן ולכאן, ויש כאן נקודה בה הוא משוכנע שע"י סיבוביו בהגה האוירון עולה ויורד.

פעמים רבות מתבטאת תופעה זו בכך שהילד אף החלש ביותר, משוכנע, שהוא גובר על כל בני כתתו, שכניו, במאבק כח. כל אחד יכול לזכור תופעות שכאלה מימי ילדותו, ולשחזר זאת בהמשך השנים בראותו ילדיו או תלמידיו, אלו הן דוגמאות על קצה המזלג מעולם שכמעט כולו דמיון — תקופת הילדות. וההסבר לכך: כנראה פשוט, הצד השני של הדמיון הוא השכל, שניהם פועלים במוח, במחשבה, וככל שהילד קטן, כך שכלו חלוש יותר, תינוק ישיב חיוך לבובה שפניה מחייכות, כשיגדל מעט יכול להיות שעדיין ישחק בה בדמיונו כיצור חי, אך כבר לא ישיב חיוך, לחיוך הבובה. וכך עם גבור השכל נמוג במדת מה, עולם הדמיון של תקופת הילדות.

* * *

הדברים נותנים מקום למחשבה שהדמיון שייך רק לעולמם של ילדים, וכאשר השכל מתפתח, נעלם הדמיון ואיננו, המבוגר כבר חי בעולם שכולו שכל, אך באמת גם אצל המתבגר, והמבוגר, ולאורך כל חיי האדם חיים אנחנו בעולם של דמיון, עד שנגיע למסקנא שאת השכל שכל כך הרבה מרבים לדבר אודותיו בעצם צריך לחפש בנרות, אנחנו שקועים עד מעל ראשינו בעולם ששולט בו הדמיון, והוא כל כך שולט בנו עד שנדמה לנו שאנחנו פועלים לפי השכל, כי כבר אבדנו הבחנה בין שכל לדמיון.

אדם עובר ברחוב ליד קיוסק, המעוטר בעתונים שונים, "ירק את המהדורות, רק של העמוד הראשון", לחוש קול פנימי, וכבר עומד וקורא כאילו הוא בעה"ב על המהדורות, וכאילו יש אפוטרופוס להמשך הקריאה מהמהדורות פנימה. וחילול השם מאן דכר שמיה.

על החפץ חיים מספרים בני משפחתו, שכאשר חזר ממסעות של חודשים ברחובי תבל, נכנס הביתה אמר שלום, וכבר ישב ולמד כאילו הוא יושב כך כמה שעות. אני נכנס הביתה בערב, דבר ראשון צריך משהו לשתות, והקול הפנימי לוחש, מה תשב ללמוד דקה אחת, עד שהמים יתחממו? אח"כ כשכבר נגמרה השתיה, שוב לוחש הדמיון רק תשב ללמוד כל הילדים יקפצו עליך כל אחד עם ענינו, או מה יש לך לשבת ללמוד, וכך עובר הערב והדמיון חוגג.

ומה בדבר הכעס שאנחנו מבלים בו את ימינו ושנותינו, על כל צעד ושעל, כל דבר שעושים נגד רצוני, נגד דעתי, מיד מתפרץ הכעס. הדמיון מתעתע כי כאילו ארויח משהו ע"י הכעס, וחז"ל אמרו דברי חכמים בנחת נשמעים, ורגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותו, והמכסימום שאני צריך זה להראות את עצמי כועס, ולא יותר מכך, אלא שהדמיון סוחף, אינו מניח לשכל מקום אפי' להתעוררות קלה כנגדו. או דוגמא נוספת מהוויי החיים, נפוצה מאד, בה רואים איך שהדמיון אצלנו נעשה טבע, וכבר לא מבינים בכלל שזה דמיון. אדם עולה לאוטובוס, תינוק בידיו, ישנם בתחילת האוטובוס מושבים שיש בהם מקום אחד לשבת, והוא נסחב פנימה כשתינוקו על ידיו, האוטובוס כבר מתחיל לנסוע, וכל רגע אתה רואה אותו ניסט ימינה או שמאלה, וכמעט נופל, מדוע אינו יושב במקום הקרוב ביותר? מדוע הוא רץ פנימה? שם בסוף האוטו ישנו מושב פנוי לגמרי על שני מקומותיו, ולשם הוא רץ, ולשם הוא נסחב ומסכן עצמו, ותנוקו עמו. וכלל אינו מעלה בדעתו שיש אפשרות לחשוב אחרת, ומדוע אתה צריך מושב בעל שני מקומות דוקא, מה איכפת לך שיושב לידך עוד יהודי, וכי נוסע אתה לארה"ב בטיסה של שעות ארוכות, שצריך מושב מרווח כזה, עד כדי הצורך להסתכן בנפילה ח"ו — אלא שכך אנחנו פועלים אוטומטית ע"י הדמיון, וזה פועל כ"כ באדם עד שהוא משוכנע שזה שכל.

אלו הן דוגמאות בודדות מהוויי חיינו, ואם נלך בקו זה, נמצא שהדמיון שולט בנו שלטון בלי מיצרים.

וישנו סוג נוסף של דמיון, הרבה יותר פשוט, וכל אחד מבין שזה דמיון, וזה דומה לדמיונות הילדות.

אדם יושב ומדמיין לעצמו, ורואה את עצמו בכל מיני מצבים, ומקומות, פעמים מדמיין מעשים ששייכים במציאות, ולפעמים מרקיע שחקים ומדמיין מעשים ומקרים שכלל לא נעשו, ואין באפשרותו לעשותם, אבל בתנופת הדמיון הכל הולך, הכל מצליח, אדם יכול להתעשר ברגע, להקים מפעלי ענק ברגע, להזהיר בתשר כה את עם ישראל ברגע, וכו' וכו'.

המוח הוא אבר פעיל כדוגמת לב האדם, בלא מעצור, והיכן שלא פועל המוח בצורת שכל, הוא פועל דמיונות, כאשר נוסעים אנו באוטובוס מדמיינים, ממתינים בתור בקופ"ח — מדמיינים, הולכים ברחוב מדמיינים, וכך גם בעוד מקום, אדם לומד, ופתאום מתעורר כמתוך חלום. הוא ישב ועסק בדמיונות, ואף לא חש היאך תוך כדי לימודו תפס אותו דמיונו, והוא כעת היה בבית, בבנק, או בכל מקום בעולם; ואפי' לטיול לחו"ל יכול להסתובב כך דמיונו, וזה חלק נכבד ביותר במלחמת הדמיון עם השכל, פשוט במקום להפעיל שכל, קופץ הדמיון ופועל. זה תפקידו של הדמיון לא לתת למוח לפעול בצורת שכל, אלא כדמיון ופעמים שאדם יכול לחוש ממש, איך שבמעבר מדמיון לשכל, הוא נכנס לתאים אחרים במוח עמוק יותר, ברובד אחר; וכאילו הוא חי על פלנטה אחרת לגמרי.

* * *

כל אחד בודאי מכיר את המשחק־מצא את ההבדלים, שני ציורים דומים מאד לפניך, וצריך לחפש היטב ולמצוא, את המבדי"ל ביניהם.

אני רוצה לתאר שני תאורים קצרים, ואבקש את הקורא לנסות למצוא את ההבדלים ביניהם, וזה יהיה גם מבחן עצמי, אם אני חי בעולם של דמיון, או לפחות מעט גם בשכל, אם אמצא הבדלים סימן שאני שקוע בעולם שכולו דמיונות, ואם לא אמצא, הרי אוכיח שיש לי אחיזה בשכל.

תאור א' — מדי יום ביומו חוזר המחזה על עצמו, הילד יושב במקומו, הסידור פתוח לפניו, הציבור כבר עבר חלק ניכר מהתפלה, ואילו הילד עדיין תקוע אי שם. אפי' בתחלת התפלה אינו אוחז, מה הוא כן עושה? הוא חולם, הוא חי ומשוטט לו בעולם המשחקים שלו, עולם החוויות שעבר, ויעבור משך היום הקרוב, בקיצור שקוע בדמיונות. והמחזה חוזר על עצמו כיצד אביו מעירו מדמיונו בכעס כל כמה דקות ומתוך כעסו, והנעצות ידיו, ניכר שתביעתו מן הילד מדוע הוא חולם. ואינו מתפלל ביחד עם הציבור, מדוע פיו בלום ואינו אומר את התפלה.

תאור ב' — האבא מתפלל תפלת שמונה עשרה — אתה חונן נתתי צ'ק בתנות, וצריך לדאוג לכיסוי בבנק, מהיכן אשיג כסף לכך. סלח לנו, איך שהבן אדם הזה דבר אתמול נגד התדיים, נצא ואיום, אי"א להיות במדינה הזו. רפאנו, כמה לחם צריך להביא מהמכולת היום? וכו' וכו'. וכאשר הוא משוטט כך במחשבותיו, הוא ממשיך למלל את מלות התפלה. והבן — מצא את ההבדלים.

כותבים אל המחזר

ביקור חטוף בפנימיית "בית יעקב" ברחובות

שמו של סמינר בית יעקב הולך לפניו כמוסד חינוכי למופת המחנך לתורה וליראת שמים ומדות טובות כפי שמכוון ע"י מנהל הסימינר איש החינוך המסור הוותיק הרב ישראל גרינברג, המקדיש כל מרצו לקידום ולחיזוק המוסד יחד עם המחנכת המסורה (ועל כך נקדיש אולי כתבה בהזדמנות אחרת).

בסימינר קיימת גם פנימיה לבנות, חברתי סיפרה לי חוויות על הפנימיה ובתי החינוך, החלטתי "לתפוס ביקור".

הגעתי למקום בשעות הערב ומצאתי אותו שוקק חיים, בנות צוהלות מקבלות כל אדם בסבר פנים יפות, כל פינה כאן מקושטת, נקיה ומצוחצחת, דבר שמשרה אוירה טובה וחן למקום במיוחד. נעים היה לראות את האוירה הביתית והעזרה של התלמידות אחת לחברותה.

מנהל הפנימיה הוא הרב גבריאל קסובר, אדם נמרץ ודינאמי.

המנהל גר בתוך הפנימיה עם משפחתו ואשתו החרוצה היא אם [illegible] הבנות במסירות רבה, לפני זה שימש כמנהל מוסד "שדה חמד".

כפי מה ששמעתי בתקופה הקצרה חלו שינויים בולטים לדוגמא: בשבתות הכל חגיגי יותר, האחדות, התפילות, זמירות השבת, לאחרונה מוציאים לאור לכל שבת דף על הלכות שבת על ל"ט מלאכות, מתקיימות הרצאות בליל שבת ובסעודה שלישית הכוללות דברי מחשבה והגות.

כך נמסר לי שישנה הקפדה לעמוד בקשר מתמיד עם הורי התלמידות לפחות פעם בשבועיים.

אכן מוסד חינוכי לדוגמא.

אסתר בת חנוך

"פרעה לא גזר, אלא על הזכרים"...

בשורות אלו ברצוני להביע את רגשותי ורגשות הורים רבים כמותי בנוגע לשכר למוד לבנות הלומדות בכתות הסמינריונית (הי"ר) של סמנרי בית יעקב, אשר צריכות לשלם סכום של 100 דולר(!) לחודש בערך. ואני תמה — מהיכן יכול אב אשר לו משפחה מרובת ילדים לשלם 100 דולר עבור בת אם בו בזמן שלארבעתן(!) ילדיו הלומדים בת"ת עליו לשלם סכום זהה כשהוא כולל הסעה. היתכן???

ואם למישהו יש בתי בנות בכתות הי' ר"ר מה יעשה? בטוחני מראש שהתשובה על כך תהיה, שקימת הברירה להשאירה בבית ולא לשלחה ללמוד.

שאלתי היא, האם זה חנוכי? ובפרט בימינו כשהרחוב פרוץ כ"כ, המסגרת החנוכית, דרושה לכל בת כאויר לנשימה. מה גם שבת המפסיקה את לימודיה בתום כתה ד' (י"ב) נראית כחריגה, וכמובן שגם בשדוכים מתענינים אודות הסיבה שגרמה לכך.

נוסף לזאת, אם יהודי ממוצע שבקושי מרויח 400 דולר לחודש, צריך לשלם שכ"ל לבניו ולבנותיו, מהיכן יקח כסף לקנית דברי מכולת וירקות למשפחתו, "המן הגורן או מן היקב"?

ואיני מדבר כבר על הלבשה, הנעלה וכו'.

האם יש למישהו עצה או מענה, בבקשה שיעלה את דבריו ע"ג העתון על מנת שנוכל לעזור להורים רבים המתחבטים בבעיה זו.

יהונתן בן־דוד

בס"ד

5-4 חדרים במחירים מפתיעים

עם העדכון החדש באפשרותך לרכוש דירות מרווחות בנות 5-4 חדרים ראה טבלה

בקרית צא"י קרית סירוקה

4% הנחה*

הטבלה מדברת בעד עצמה והיא לתקופה מוגבלת בלבד

סוג הזכאות	בשקלים	בדולרים	החזר בדולרים
זוג צעיר. לא שרת 800 נקודות	34,000	23,610	164
זוג צעיר. שרת 800 נקודות	41,300	28,680	198
זוג צעיר. לא שרת ניקוד מקסימלי	45,300	32,357	153
זוג צעיר. שרת ניקוד מקסימלי	58,700	40,764	174
עולים חדשים + 4 ילדים	82,000	58,571	220
עולים חדשים + 5 ילדים	87,221	60,570	235
צפיפות דיור 3+ 10 נפשות	43,860	30,278	161
צפיפות דיור 4+ 10 נפשות	47,000	32,639	169
דמי מפתח. 8 נפשות 3 חדרים	69,300	48,125	195
הסבת תנאי דיור. צפיפות 2.5 נפשות	24,400	16,944	118

כניסה מיידית

* כסף מוגן לתקופה מוגבלת

פנה עוד היום למשרדי חברת השיכון שע"י צעירי אגודת ישראל רח' רבי עקיבא 57 בני ברק 03-787375 בין השעות 20.00 — 17.00 או למשרדי ישראל אדלר חברה לבנין בע"מ, רח' הרב קוק 10 בני ברק טל. 03-781640

אין תחליף לעוצמת הפרסום ב"המודיע"

אין בפינו מילים...
לאולמי קונטיננטל
על השרות, היחס והאדיבות הרבה יותר מ...
תודה
משפחות שוורץ — בריקמן